პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

წელიწადი მეორე

კომუნისტი

ს. ქ. ა. ცენტრალურ და თბილისის კომიტეტის და სრ. საქ. ც. ა. კ. ცეკის ორგანო.

რედაქცია: თბილისი, [illegible]. მთავარი კანტორა: [illegible]

[illegible] 100.000 მ. ქ. ბ. სხვა საბჭოთა რესპუბლიკებში 625 მ. 1922 წ. ნიშნებით. განცხადება—10 ათ. მ. ნონპარელის სტრიქონი. სამგლოვიარო განცხადება 300 ათ. მ.

[illegible] ყოველდღე გარდა კვირა-უქმე დღეებისა 2-დან 3 საათამდე.

ტელეფ. ნომრები: რედაქტორის 14—76, მდივნის—19

№ 265 შაბათი, 18 ნოემბერი 1922 წ. ყოველდღიური გაზეთი ფასი 5,000 მან. № 265

დღიური

— გერმანიაში ახალი კაბინეტის შედგენა [illegible].

— კელნში და ცენტრალიში გრძელდება მღელვარება შიმშილობის ნიადაგზე.

— პუანკარე თავის ნოტაში ჩიჩერინის მიმართ შეხაძლებლად სცნობს ახლო აღმოსავლეთის საკითხის შესახებ რუსეთის დელეგაციაში შევიდნენ უკრაინის და საქართველოს წარმომადგენლები.

ახალგაზრდობის კომუნისტურ კავშირის ყრილობისათვის

მიმდინარე წლის [illegible] საქართველოს ახალგაზრდობის კომუნისტურ კავშირის ცენტრალურ კომიტეტის [illegible] ყრილობა [illegible].

დღიურ წესრიგში დასმულია შემდეგი საკითხები:

1. საბჭოთა ფედერაციის საერთაშორისო და შინაური მდგომარეობა.
2. ახალგაზრდობის კომუნისტური [illegible].
3. შრომის, [illegible].
4. მოსწავლე ახალგაზრდობის შორის მუშაობა.
5. [illegible] ფიზიკური აღზრდის შესახებ.
6. [illegible].
7. [illegible].
8. კომუნისტური ახალგაზრდობის ინტერნაციონალის მე-3 კონგრესი.
9. სხვა და სხვა.

[illegible]

საქ. ახალ. კომკავშირის ც. კ. მდივანი [illegible].

ქალაქ თბილისის აღმასკომის 17 ნოემბრისთვის დანიშნული კრება

ერთიან პარტიულ დღის გამო გადატანილია დღეს 18 ნოემბერს საღამოს 6 საათისთვის, [illegible].

(№ 589—1—1) [illegible].

მოქალაქენო, ნუ დაივიწყებთ ქუჩის უპატრონო ბავშვებს.

შემოწირულებანი „ქუჩის ბავშვთა სახლის“ მოსაწყობად მიიღება:

ფულით—ქალაქის აღმასკომის შინაზე ოთახი № 33 ამხ. ი. ჯაიანს, ყოველ დღე 9—11 საათამდე დილით და 6—7 საათამდე საღამოთი, ნივთებით და პროდუქტებით—პეტრე დიდის ქ. სახლი № 8 ყოველ დღე 9—4 საათამდე დილით.

ქუჩის ბავშვთა სახლის მომწყობი ცენტრალური კომისია.

საბჭოთა დროშა შორეულ აღმოსავლეთში

ჩვენ დიდი კმაყოფილებით უნდა აღვნიშნოთ საბჭოთა ხელისუფლების კიდევ ერთი გამარჯვება, რომელიც ლახვარივით განგმირავს ყველა ჩვენი მტრების გულს და სიხარულით აღავსებს მეგობრების. სახეში გვაქვს მშრომელთა ხელისუფლების გამოცხადება შორეულ აღმოსავლეთის ყოფილ დემოკრატიულ რესპუბლიკაში. თუ ამასვე მივუმატებთ იმ ცნობას, რომლის თანახმათ კამჩატკის ნახევარ კუნძულზეც გავრცელდა ეს ძალაუფლება, ცხადი გახდება, რომ ოქტომბრის რევოლიუციამ მიატანა წყნარი ოკეანეს ფართო ნაპირებს და მტკიცე ფეხით დადგა იქ. ეს არის კიდევ ერთი დიდი გამარჯვება რევოლიუციის, ხოლო დამარცხება უცხოელ იმპერიალისტების და შინაური თეთრგვარდიელების.

თუ თითქმის ოთხი წლის განმავლობაში საბჭოთა რესპუბლიკები იცავდნენ შემოსეულ გარეულ და შინაურ მტრებისაგან თვით **უფლებას თავიანთ არსებობისას,** რაც გამარჯვებით დაგვირგვინდა, უკანასკნელი პერიოდი არის დრო ამ დაპყრობილი უფლების განმტკიცებისა და გაფართოების. ეს გამოიხატება არა მარტო რესპუბლიკების შინაურ და საერთაშორისო მდგომარეობის გაუმჯობესებაში, ეკონომიური და პოლიტიკური რეჟიმის განმტკიცებაში, არამედ ტერიტორიალურათ მათ გაფართოებაში და გავლენის გავრცელებაში. თავისი არსებობის მეექვსე წლის დასაწყისში შრომის რესპუბლიკა სდგას ურყევათ ისე, როგორც არასოდეს, მას ანგარიშს უწევს მთელი მსოფლიო, თვით დღემდე მისი შეურიგებელი მტრებიც და ის არის გადაქცეული საერთაშორისო პოლიტიკის ერთ უძლიერეს ფაქტორათ, როგორც შეუჩერებელი ზრდის პროცესში ჩაბმული დიდი სახელმწიფო პროლეტარიატის.

შორეულ აღმოსავლეთის რესპუბლიკა, რომლის სახალხო კრებას, პარლამენტს, ფაქტიურათ ხელმძღვანელობდნენ ბოლშევიკები, რომლის პარტიებიდან თვით ესერები და მენშევიკებიც მომხრე იყვნენ საბჭოთა ხელისუფლების გამოცხადების და დიდ ფედერაციასთან შეერთების, განაგრძობდა ცალკე არსებობასა და დემოკრატიულ მართვა-გამგეობას იმ მიზეზების გამო, რომლებიც თან სდევდნენ მას დღიდან ცალკე რესპუბლიკათ გამოცხადებისა იაპონიის სურვილითა და ძალდატანებით. ამ გარემოებამ მაინც ვერ იხსნა შორეული აღმოსავლეთი ინტერვენციისაგან. შეიძლება მან მხოლოდ შექმნა პირობები, რომ უაღრესათ არ გამწვავებულიყო ამ ოთხი წლის წინეთ დამოკიდებულება იაპონიასთან, და არ ამტყდარიყო ომი ამ უკანასკნელსა და მაშინ კიდევ სუსტ საბჭოთა რუსეთის შორის.

ცხადია, იაპონიის იმპერიალიზმის მძიმე რკინის ქუსლი იყო უმთავრესი მიზეზი იმის, რომ რესპუბლიკის მშრომელთა მასების ბუნებრივი მისწრაფება საბჭოთა რეჟიმისა და რევოლიუციონური რუსეთისადმი ვერ ჰპოულობდა აშკარა და გაბედულ გამოხატულებას, რათა მჭიდრო ძმური კავშირი ორ სახელმწიფოს შორის საბოლოო ფაქტი გამხდარიყო და ამ გარემოებას სათანადო ცვლილება შეეტანა შორეულ აღმოსავლეთის რესპუბლიკის პოლიტიკურ წესწყობილებაში.

მას შემდეგ კი, რაც იაპონიამ გადასწყვიტა თავის ძალების ევაკუაცია—თუმცა ჯერ კიდევ არა საბოლოოთ—მას შემდეგ რაც იქაურმა მშრომელმა მასებმა, ასე ვთქვათ, ენა ამოიღეს და მათ მიეცათ საშუალება თავის ნება-სურვილის თავისუფლად გამოთქმისა, მდგომარეობაც რადიკალურათ შეიცვალა და საბჭოთა სახელმწიფოების ოჯახს ემატება დღეს კიდევ ერთი წევრი, რომელიც აკავშირებს ფედერაციას დიდ ოკეანესთან.

თანახმათ მიღებული ცნობებისა სახალხო კრების ყველა დელეგატებმა მიიღეს ამრჩეველთაგან ნაკაზი კრების დაშლისა და რევკომის დაარსების შესახებ. სახალხო კრების შემადგენელ **ყველა** ფრაქციების დეკლარაციის შემდეგ, რომელშიაც აღიარებულია შორეულ აღმოსავლეთში საბჭოთა წყობილების დამყარებისა და ფედერაციასთან სრული გაერთიანების სურვილი, სახალხო კრებამ ერთხმათ გადასწყვიტა თვით დათხოვნა, შეკავშირება რუსეთთან და ადგილობრივი ძალა-უფლების გადაცემა რევკომის ხელში. უკვე მოწყო ეს უკანასკნელიც 7 წევრის შემადგენლობით. მთელი ფედერაციის საბჭოთა მომავალ ყრილობაზე გასაგზავნათ დეკემბერში, კრებამ აირჩია ხუთმეტი დელეგატი და დაიხურა დიდი ენტუზიაზმით.

ეს ახალი აქტი, დამამტკიცებელი ფედერაციის გაძლიერებისა ფრიად დროულია და თვალსაჩინო „საჩუქარი“ ლოზანისკენ მიმავალ იმპერიალისტებისათვის. კონფერენციაზე რუსეთის დელეგაცია წარსდგება უფრო მეტი წონით და ავტორიტეტით და თუმცა იქ არ გაირჩევა კითხვები, რომლებსაც უშუალო კავშირი არა აქვს ახალ საბჭოთა რესპუბლიკასთან, მაგრამ ყოველივე ის, რაც ეხება ერთ და ან ორ წევრს ფედერაციისას, უაღრესათ საინტერესოა დანარჩენებისათვის, რადგან მიღებულ გადაწყვეტილებათა გავლენა უდავო იქნება კავშირისათვის, როგორც ერთი მრთელისთვის. თუ გენუის კონფერენციაზე საბჭოთა დელეგაციას ფაქტიური უფლება ჰქონდა შორეულ აღმოსავლეთის რესპუბლიკის სახელითაც ელაპარაკა და არა მთლათ მხიარული წუთებით გამასპინძლებოდა ის იაპონიის დელეგატს, როდესაც კითხვა ჩამოვარდა კერძოთ ამ რესპუბლიკაზე, დღეს ფორმალური მომენტიც შესრულებულია. ეს გარემოება, გარდა ზემოხსენებულისა, კიდევ მეტ მნიშვნელობას შესძენს იმ კამპანიას საბჭოთა სახელმწიფოებთან დაახლოების და მათი ფაქტიურათა და იურიდიულათ ცნობის სასარგებლოთ, რომელიც თავის ფერხულში ითრევს დღეს სულ უფრო და უფრო ფართო წრეებს საზოგადოებისას საზღვარ გარეთ და განსაკუთრებით ევროპაში.

საბჭოთა წითელი დროშა შორეულ აღმოსავლეთში ფრიად მაჩვენებელია. „სიტყვა ეკუთვნის“ დასავლეთს. ჩვენ ველით ამ სიტყვას. ის იქნება წარმოთქმული. ამის თავდებია პროგრესიული დაშლა კაპიტალიზმის და აღმავლობა ზრდა წითელი რესპუბლიკების.

კომინტერნის მეოთხე კონგრესი

ტროცკის სიტყვა.

მოსკოვი. 13 ნოემბ. კომინტერნის კონგრესის სხდომაზე წარმოთქმულ სიტყვაში ამხ. ტროცკიმ სთქვა: „კომუნისტურ პარტიების ძირითადი ამოცანაა ძალა უფლების ხელში ჩაგდება: რუსეთში სამოქალაქო ომი—პროლეტარიატის ძალა-უფლების ხელში გადასვლის შემდეგ დაიწყო, დასავლეთში, ხდება წინააღმდეგი—კონტრ-რევოლიუცია რევოლიუციის წინა მორბედია. დასავლეთის კომუნისტების გამარჯვება უფრო ძნელი საქმეა, მაგრამ ისინი ადვილად შეინარჩუნებენ ძალა უფლებას.

ჩვენ ჩავიდინეთ ბევრი შეცდომები, მაგრამ ძირითად საკითხებში ჩვენი ტაქტიკა გამართლებულია. სამოქალაქო ომის დროს საჭირო იყო სამხედრო კომუნიზმი. რევოლიუციის ნაყოფი დიდია. ახალ ეკონომიურ პოლიტიკის დროს ჩვენ ვხმარობთ კაპიტალისტურ მეთოდებს, მაგრამ თვით მეურნეობას კაპიტალისტებს არ ვუთმობთ. ახალი ეკონომიური პოლიტიკა აუცილებელი ეტაპია სოციალისტურ განვითარებაში. რუსეთში კაპიტალიზმის განვითარების საშიშროება უფრო ნაკლებია, ვიდრე დასავლეთში მსოფლიო რევოლიუციის საშიშროება კაპიტალისტებისათვის. ჩვენ ძალაუფლებას შევინარჩუნებთ. ახალი ეკონომიური პოლიტიკა—გარდამავალი ეპოქაა“.

კლარა ცეტკინას სიტყვა.

კლარა ცეტკინამ თავის სიტყვაში სთქვა: „რუსეთის რევოლიუცია უდიდეს მსოფლიო მოვლენას წარმოადგენს. მან იფეთქა მაშინ, როდესაც დასავლეთის მუშათა კლასში ფეხი მოიკიდა რეფორმიზმმა. რეფორმიზმის თეორია უარყოფილი იქნა ამსტერდამის პარიზის საერთაშორისო კონგრესზე.

მაგრამ პრაქტიკაში მეორე ინტერნაციონალის პარტიები ემხრობოდნენ მას. ამის შედეგი იყო ომის დაწყებისთანავე მეორე ინტერნაციონალის სამარცხვინო გაკოტრება. ომის შემდეგ რეფორმისტებმა ახალი თეორია შექმნეს: სოციალიზმი აღორძინდება არა ნანგრევებზე, არამედ განახლებულ კაპიტალიზმზე.

რუსეთის რევოლიუციამ დაიწყო რეფორმიზმის ლიკვიდაცია. ხშირად ამტკიცებენ, რომ რუსეთში რევოლიუცია შესაძლებელი იყო ვითომდა რუსეთის ბურჟუაზიის სისუსტის გამო; მაგრამ უფრო მნიშვნელოვან ფაქტორად უნდა ჩაითვალოს რუსეთის პროლეტარიატის ძლიერება. რუსეთის პროლეტარიატის გამარჯვებამ გაამდიდრა საერთაშორისო პროლეტარიატის რევოლიუციონური გამოცდილება. ჩვენ ახლა შეგვიძლია გადავწყვიტოთ შეიარაღებულ რევოლიუციონურ უმცირესობის აჯანყების საკითხი. რუსეთის რევოლიუცია იყო ბოლშევიკურ პარტიის საქმე, რომელიც უმცირესობას წარმოადგენდა, მაგრამ მჭიდრო კავშირში იმყოფებოდა ფართე მასებთან“.

კლარა ცეტკინა აღნიშნავს, რომ რუსეთის რევოლიუციამ გაამართლა ენგელსის წინასწარმეტყველება იმის შესახებ, რომ რევოლიუციის მეორე დღეს პროლეტარიატის შეურიგებელ მტრად გამოვა დემოკრატია. დამფუძნებელი კრების ლოზუნგი რუსეთში კონტრ რევოლიუციის ლოზუნგი იყო. დამფუძნებელ კრების გარეკით ბურჟუაზიას წაერთვა საარჩევნო უფლებები. რუსეთის პროლეტარიატმა სასიკვდილო ლახვარი ჩასცა ბურჟუაზიას.

რადეკის სიტყვა.

ამხ. რადეკმა თავის სიტყვაში—„კაპიტალის შემოტევა“-ში სთქვა: „კონტრ-რევოლიუციის ცდა ძალით შეაჩეროს კაპიტალიზმის დარღვევა სრული დამარცხებით გათავდება; რადგანაც ჩვენი შეხედულება მსოფლიო რევოლიუციაზე მართალია. მთლიანი ფრონტის ტაქტიკა გვაყენებს ჩვენ თავდაცვის მდგომარეობაში მყოფ პროლეტარიატის სათავეში. ახალი რევოლიუციონური შეტევა დაიწყება მრეწველობაზე კონტროლის დაწესებისათვის ბრძოლით. მუშათა მთავრობამ და კომუნისტებმა არა მარტო ძალაუფლება უნდა ჩაიგდონ ხელში, არამედ ხელმძღვანელობა უნდა გაუწიონ პროლეტარიატის ყოველ დღიურ პრაქტიკულ ბრძოლას.

იტალიის დელეგატის ბორდიგას მოხსენება.

მოსკოვი. 17 ნოემბ. კომინტერნის კონგრესის 16 ნოემბრის სხდომაზე იტალიის დელეგატმა ბორდიგამ თავის მოხსენებაში ფაშიზმის შესახებ სთქვა: „ფაშიზმი ეყრდნობა მემამულეებზე, ბურჟუაზიაზე და იმედ დაკარგულ საშუალო ფენებზე, და აგრეთვე აფიცრობაზე და ნახევარ პროლეტარებზე. ფაშიზმს მხარს უჭერს ტურატის რეფორმისტული ჯგუფი. ბრძოლის მეთოდებია—ფარული ტერორი, მკვლელობა და ცეცხლის გაჩენა. ფაშიზმს არ ძალუძს გაანელოს ეკონომიური კრიზისი. იგი მხოლოდ ფართო მასებში სასოწარკვეთილებას გამოიწვევს. ფაშისტებს უნდა დაუპირდაპირდეს კომპარტიის მკაცრი დისციპლინა“.

ამხ. რადეკის სიტყვა.

— თავის სიტყვაში „კაპიტალის შემოტევის“ შესახებ, რადეკმა სხვათა შორის განაცხადა შემდეგი: „თებერვლის რევოლიუცია იყო პროლეტარიატის შეტევის პერიოდის დასაწყისი. ევროპის ზოგიერთი სახელმწიფო მოღვაწეები წინასწარ გრძნობდენ ამას უფრო უკეთ ვინემ მსოფლიო პროლეტარიატი. კაპიტალისტურ სახელმწიფოების შორის დაწყებული ბრძოლა იყო რევოლიუციის დროებითი შესვენება. მენშევიკები დასცინიან ჩვენ წინასწარმეტყველებას მსოფლიო რევოლიუციის აუცილებლობის შესახებ, მაშინ როდესაც ლოიდ-ჯორჯი თავის საიდუმლო მემორანდუმში სწერდა ვერსალის მთავარ მოღვაწეებს, მსოფლიო რევოლიუციის საშიშროებაზე რევოლიუციონურ გერმანიის საბჭოთა რუსეთთან კავშირის და მრავალ მილიონიან წითელი არმიის შექმნის შესაძლებლობის შესახებ. მსოფლიო კაპიტალმა მოიგერია პროლეტარიატის შეტევა დათმობით დასავლეთში და შეტევით აღმოსავლეთში. დასავლეთ-ევროპის მუშები იბრძოდენ მხოლოდ თავის მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად. მხოლოდ ჰუნგრეთის პროლეტარიატმა დაიწყო შეტევა საბჭოთა რუსეთის დასახმარებლად.

1920 წ. რუსეთი თავდაცვიდან გადავიდა შეტევაზე პოლონეთის წინააღმდეგ. ამავე დროს იტალიის მუშებმა ხელში ჩაიგდეს ფაბრიკები. პოლონეთში ჩვენი დახმარების დღიდან იწყება მსოფლიო კაპიტალის შემოტევა. კაპიტალიზმი (დამახინჯებულია)... პროლეტარიატის ხარჯზე. ეკონომიურ შემოტევასთან ერთად იწყება რეაქციის პოლიტიკური შემოტევა. დემოკრატები ეხმობიან, ძალა-უფლება რეაქციონერების ხელში გადადის.

საიდუმლო კონტრრევოლიუციონურ ორგანიზაციებს სურთ ჩააყენონ ევროპა ჰუნგრეთის მდგომარეობაში. ფაშიზმის გამარჯვება არის იტალიის პროლეტარიატის უდიდესი დამარცხება. ფაშიზმი ახალი ჩანაა წვრილი ბურჟუაზიისთვის. მუსოლინის მოუხდება კაპიტალისტური პოლიტიკის წარმოება და ეს კი საბედისწერო იქნება ფაშიზმისათვის. კონტრევოლიუციის ცდა ხელოვნურად შეაჩერონ კაპიტალიზმის დაშლა უშედეგოდ გათავდება. და ამიტომ ჩვენი კურსი მიმართული რევოლიუციისაკენ სწორია. ერთიანი ფრონტის ტაქტიკა გვაყენებს ჩვენ პროლეტარიატის სათავეში. ჩვენ ვაწარმოვებთ მოლაპარაკება 2 და 2 ნახ. ინტერნაციონალებთან იმის დასამტკიცებლად, რომ სოციალ-დემოკრატებს არა სურთ იბრძოლონ პროლეტარიატის ნაწილობრივ მოთხოვნილებათა სასარგებლოდაც კი. ერთიანი ფრონტი არის ჩვენი დაცვის ხაზი კაპიტალის შემოტევის წინააღმდეგ. 2 და 2 ნახ. ინტერნაციონალებმა მოითხოვეს მენშევიკები და ესერების ლეგალიზაცია და პროფინტერნის ლიკვიდაცია. ეს იმას ამტკიცებს, რომ მათ არა სურთ ბრძოლაში მონაწილეობის მიღება. ლოზუნგი—ხელფასის გადიდების შესახებ საკმარისი არ არის, საჭიროა წამოვაყენოთ აგრეთვე პოლიტიკური მოთხოვნილებებიც. მთავარი ლოზუნგია—კონტროლის დაწესება წარმოებაზე, და შეკავშირებულ მუშების შეიარაღება. თუ სოციალ-დემოკრატები კავშირს გასწყვეტენ ბურჟუაზიასთან და იბრძოლებენ მუშათა მთავრობის სასარგებლოდ, მაშინ ჩვენ მზადა ვართ მხარი დაუჭიროთ მათ. მუშათა მთავრობის ლოზუნგი დახმარებას გაგვიწევს სოციალ-დემოკრატიულ პროლეტარების მობილიზაციის მოხდენის საქმეში. ბურჟუაზია შეებრძოლება მუშათა მთავრობას და ხელახლა იფეთქებს სამოქალაქო ომი. მუშათა მთავრობა გახდება პროლეტარიატის დიქტატორის ხელმძღვანელი.

ჩვენი ახალი შეტევა იწყება ბრძოლით წარმოებაზე კონტროლის დაწესების და მუშათა მთავრობის სასარგებლოთ. კომუნისტებმა უნდა ჩაიგდონ ხელში არა მარტო ძალა უფლება, არამედ უნდა უხელმძღვანელონ კიდეც პროლეტარიატის ყოველ დღიურ პრაქტიკულ ბრძოლებს.

კლ. ცეტკინის სიტყვა

თავის სიტყვის გაგრძელებაში კლარა ცეტკინი ეხება საბჭოთა ხელისუფლების სამეურნეო პოლიტიკას. კლარა ცეტკინი ამბობს: „ეს პოლიტიკა განისაზღვრებოდა თავდაპირველად საბოლოო კომუნისტური მიზნებით. საბჭოთა ხელისუფლებამ მიზანშეწონილად მოაწყო სახალხო მეურნეობა კომუნისტურ გეგმის მიხედვით. ამაში მაშინვე იჩინა თავი რუსეთის რევოლიუციის ტრაგიკულმა წინააღმდეგობამ—დაუყონებლივ კომუნისტური მეურნეობის შეგნებული ნებისყოფით მოწყობასა და ქვეყნის ჩამორჩენილობის შორის. საბჭოთა რუსეთს მოუხდა დაყრდნობა ახალგაზრდა პროლეტარიატზე და ნაკლებათ განვითარებულ მცირე მრეწველობაზე. აქედან ცხადია, რომ რესპუბლიკა საჭიროებდა გარედან დახმარებას. ეს დახმარება მას არ მიუღია. საჭირო იყო ახალ ეკონომიურ პოლიტიკაზე გადასვლა.

აგრარულ პოლიტიკაში საბჭოთა ხელისუფლება იძულებული იყო ანგარიში გაეწია გლეხების მასების მოთხოვნილებისათვის.

მიიღო რა მიწა, გლეხობა გახდა საბჭოთა ხელისუფლების ძლიერ საყრდნობად. მრეწველობის და ვაჭრობის სრული და დაუყოვნებელი ნაციონალიზაცია შედიოდა თავდაპირველად რუსეთის რევოლიუციის პროგრამაში. მხოლოდ სამოქალაქო ომის პირობებმა აიძულა იგი ამ გზას დადგომოდა. თუ ეხლა კაპიტალისტები ბრუნდებიან რუსეთში, ბრუნდებიან არა მდგომარეობის ბატონობის სახით: ისინი შეზღუდული არიან თავის მოქმედებაში საბჭოთა კანონმდებლობის მიერ, რომელიც იცავს პროლეტარიატს ექსპლოატაციისაგან. რუსეთი ამ ჟამად არის შრომის დაცვის კანონმდებლობის ქვეყანა. თუ შევადარებთ რუსეთს სტინესის გერმანიას, სადაც მუშათა კლასის მდგომარეობა დღითი დღე უარესდება, ჩვენ ერთბაშად ვრწმუნდებით, რა დიდი მნიშვნელობა აქვს პროლეტარიატის ხელში ძალაუფლების გადასვლას. რუსეთის პროლეტარული რევოლიუცია ქმნის ახალ სამეურნეო ფორმებს შეუძლებელია ამ გიგანტური ამოცანის ერთ დღეში გადაჭრა. საბჭოთა რუსეთის ყველა მიღწევებს, შეცდომებს და სისუსტესაც კი აქვს უდიდესი მნიშვნელობა მსოფლიო რევოლიუციისა და მსოფლიო პროლეტარიატისათვის. დასავლეთის პროლეტარიატმა უნდა შეითვისოს რუსეთის პროლეტარიატის ტაქტიკა.

დასავლეთის ბურჟუაზია უკვე აგროვებს ძალებს მუშების წინააღმდეგ.

ბელაკუნი ამბობს, რომ მისი მიზანია გააშუქოს რუს. კომპარტიის როლი რუსეთის რევოლიუციაში. საბჭოთა ხელისუფლებამ გაუძლო და იგი კიდეც არსებობს, მიუხედავად კაპიტალისტების და ყველა ქვეყნების შემთანხმებელთა იერიშებისა, ცენტრალისტური და დისციპლინიანი მუშათა პარტიის არსებობის გამო, რომელმაც აჩვენა მთელ ქვეყანას შეუდარებელი თავგანწირვის მაგალითი, რუსეთში იყო ისეთი მომენტები, როდესაც მუშათა კლასი სუსტდებოდა. მაგრამ კომპარტია, რომელიც გამობრძმედილია 10 წლის რევოლიუციონურ ბრძოლებში ამაგრებდა მდგომარეობას.

არც ერთ ბურჟუაზიულ ქვეყანაში არ არის ასეთი არჩეული და მჭიდროდ შეკავშირებული ძირითადი რიგები, როგორც რუსეთის კომპარტიაში. ეს გენერალური შტაბი შეიქნა მრავალრიცხოვან ბრძოლების შემდეგ. რუსეთის კომპარტიის წყალობით საბჭოთა ხელისუფლების ორგანოები გახდენ პროლეტარული დემოკრატიის ნამდვილ ორგანოებათ. გერმანიაში ესდეკებმა, მთავრობაში შესვლის შემდეგ, სრულიად შესწყვიტეს პარტიული მოღვაწეობა. სახელმწიფო ორგანოებმა დაჩრდილეს ესდეკების პარტია. სრულ საწინააღმდეგოს ვხედავთ ჩვენ საბჭოთა რუსეთში. აქ პარტია ახდენს გავლენას სახელმწიფო ორგანოებზე. ისინი, ვისაც არ ესმით ცენტრალური დისციპლინის მნიშვნელობა, კომუნიზმის ძალიან ცუდი მებრძოლები არიან.

დისციპლინის გარეშე კომპარტიის ხელმძღვანელობა ისეთ დიდ ქვეყანაში როგორიც რუსეთია, შეუძლებელი იქნებოდა. დისციპლინის გარეშე არ შეიძლება ახალი ეკონომიურ პოლიტიკის გატარება. რკინის დისციპლინა იქმნება პარტიის წევრთა ნდობით თავის წინამძღოლებისადმი და წინამძღოლთა ავტორიტეტით მასებში, ჩვენ უნდა ვაღიაროთ, რომ კომპარტიის როლი არის გადამწყვეტი ფაქტორი, სხვა კომპარტიების მთავარ ამოცანას შეადგენს მტკიცე რიგების შექმნა და მის გარშემო რევოლიუციის ძირითად კადრების შემოკრება. ამის მიღწევის შემდეგ, ჩვენ შეგვიძლია ძალაუფლება ჩავაგდებინოთ ხელში დასავლეთის პროლეტარიატს და ჩვენ შევძლებთ ამ ძალაუფლების შენარჩუნებას რუსეთის კომპარტიის გაკვეთილი ჩვენ ზედმიწევნით უნდა შევითვისოთ.“

ბოლო-ცნობები

გერმანიის ამბები

მღელვარება გერმანიაში.

მოსკოვი 17 ნოემბ. კელნში და ცენტრალიში გრძელდება მღელვარება შიმშილობის ნიადაგზე, ხდება სასურსათო საწყობების დარბევა და პოლიციასთან შეტაკება.

ახალი კაბინეტის შედგენა.

ბერლინი. 17 ნოემბ. ახალი კაბინეტის შედგენა დავალებული აქვს „ჰამბურგ-ამერიკა ლინიე“ სავაჭრო საზოგადოების დირექტორს კუნოს.

პარიზი. 17 ნოემბ. ბერლინიდან იტყობინებიან, კუნომ თათბირი გამართა პოლიტიკურ მოღვაწეებთან, ებერტს კი ხანგრძლივი თათბირი ჰქონდა სოციალისტურ პარტიის გამოჩენილ მოღვაწეებთან. არსებობს აზრი, რომ ბურჟუაზიული პარტიები მხარს დაუჭერენ კუნოს და რომ ჰერმესი დარჩება ფინანსთა მინისტრათ.

კალიუმის მოწოდების წინააღმდეგ.

ბერლინი. 17 ნოემბ. გერმანიის სამთამადნო მუშების კავშირი წინადადებას აძლევს მთავრობას არ შეასრულოს საკონტრიბუციო კომისიის მოთხოვნილება 50 ტონი კალიუმის მიწოდების შესახებ, ვინაიდან ის ისედაც არ არის საკმარისი გერმანიის სასოფლო მეურნეობის მრეწველობისათვის.

უწესოებანი.

ბერლინი. 17 ნოემბ. მიუხედავად პროფკავშირების მოწოდებისა გაფიცვის დამთავრებისა და მუშაობის დაწყების შესახებ, დიუსელდორფში სიმშვიდე ჯერ კიდევ არ ჩამოვარდნილა. რეინის განაპირა კომისია იმუქრება, თუ მომავალში უწესობა გაგრძელდა, კრებების აკრძალვას.

სტინესის განცხადება.

ბორდო, 17 ნოემბ. „დეიჩე ალგემაინე ცეიტუნგი“ სტატიაში აცხადებს, რომ ის მორატორიუმის წინააღმდეგია და მხარს უჭერს საერთაშორისო სესხის აუცილებლობას.

საქსონიაში

მოსკოვი. 16 ნოემბ. საქსონიის გაერთიანებულმა სოც.-დემოკრატიულმა პარტიამ ოფიციალურად დაადგინა წინადადება მისცეს კომუნისტებს მონაწილეობა მიიღონ მთავრობაში, იმ პირობით თუ ისინი იცნობენ ადგილობრივ კონსტიტუციას. კომუნისტები მთავრობისათვის მხარის დაჭერის პირობად სდებენ: პოლიტიკური ამნისტიის გამოცხადებას, წარმოებაზე კონტროლის დაწესებას, მუშათა მილიციის დაარსებას, კაპიტალისტებიდან ძალდატანებითი სესხის აღებას და წარმოების აღორძინებას საერთო შრომის ბეგარის შემოღებით. საქსონიის მუშათა მთავრობის უმნიშვნელოვანეს ამოცანათ კომუნისტები სთვლიან ბრძოლას გერმანიის საერთო მუშათა მთავრობის დამყარებისათვის.

ქაღალდის წვიმა

რომი. იტალიის გაზეთების ცნობით გერმანიის სახელმწიფო ბანკი ბეჭდავს ყოველდღიურად ბანკნოტებს 4 მილიარდი მარკის რაოდენობისა, ამის გარდა კერძოთ სტამბებში ბანკის შეკვეთით იბეჭდება ყოველდღიურად ბანკნოტები 3 მილიარდი მარკის რაოდენობისა. მსხვილი კუპიურების მეპატრონეთ დახურდავების დროს უხდება პრემიის გადახდა. ფინანსთა მინისტრმა არსებულ კანონების წინააღმდეგ ნება დართო წვრილი კუპიურების ემისიისა ადგილობრივი საჭიროებისათვის.

ახლო აღმოსავლეთის ამბები

რუსეთი და ლოზანის კონფერენცია

მოსკოვი. 16 ნოემბ. კომუნისტ ბერტონის შეკითხვაზე პუანკარემ დეპუტატთა პალატაში განაცხადა, რომ საფრანგეთის და იტალიის მიერ რუსეთის ლოზანას კონფერენციაზე მოწვევა სრულიადაც არ ნიშნავს მის ცნობას.

ერიოს შენიშვნაზე, რომ საფრანგეთი დაინტერესებულია რუსეთთან კეთილ განწყობილების დამყარებაში, პუანკარემ გაურკვევლად უპასუხა.

მოკავშირეები და კონსტანტინოპოლი

მოსკოვი. 16 ნოემბ. მოკავშირეთა კომისრებმა კონსტანტინოპოლში შეატყობინეს ანგორის მთავრობას, რომ ოსმალების მოთხოვნილება კონსტანტინოპოლის ევაკუაციის შესახებ ეწინააღმდეგება მუდანიის ხელშეკრულებას.

ჩანაკის გადაცემა

ბერლინი 16 ნოემბ. პარიზიდან მიღებულ ცნობის თანახმად მოკავშირეებმა გადასცეს ჩანაკა ოსმალეთს.

ლოზანაში.

ბერლინი 16 ნოემბ. გაზ. „ეკოდეპარის“ ცნობით ლოზანაში ჩავიდა სერბიის დელეგაცია რაჩიჩის თავმჯდომარეობით და ბულგარეთის დელეგაცია ბულგარეთის პრემიერის სტამბულისკის მეთაურობით. ჩავიდენ აგრეთვე ეგვიპტის 3 დელეგაცია.

ამერიკის მეთვალყურენი

ბერლინი. 16 ნოემბ. ვაშინგტონიდან მიღებულ ცნობების თანახმად ამერიკის შეერთებულ შტატები გაგზავნიან ლოზანის კონფერენციაზე მეთვალყურეების სახით ამერიკის ელჩს იტალიაში—ჩაილდს, ამერიკის ელჩს ჟენევაში გრიუს და სტამბოლში მყოფ ამერიკის ადმირალს ბრისტოლს.

ისმეტ-ფაშას პარიზში ჩასვლა.

ბორდო. 16 ნოემბერი. ისმეტ ფაშა ფერი-ბეის თანხლებით ჩავიდა პარიზში და დღეს 5 საათზე ინახულებს პუანკარეს.

თბილისის მოქალაქეებს

[illegible]

ყველას გულში ცხოველ გამოძახილს. ჩვენმა მოწოდებამ ფართე გამოძახილი მოიპოვა მუშებში და ჯარში და ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ ყველა მოქალაქენიც, განსაკუთრებით მოქალაქე ქალები, დახმარებას გაგვიწევენ ამ საქმეში.

თქვენ, დედებო და ქალებო, რო- [illegible] ყველას გამოგვეხმაურეთ და დაგვეხმარეთ ჩვენ საჭირო საშუალებათა შეგროვებაში რათა, სიცივეების დაწყებისას, და ის უკვე იწყება, ჩვენს ქუჩებში ადგილი არ ექნეს უპატრონო ბავშვებს.

„ქუჩის ბავშვთა სახლის“ მოწყობის ცენტრალური კომისია.

ბორდო. 16 ნოემბ. პარიზში ჩამოსულმა ისმეტ ფაშამ შემდეგი განცხადება გაუკეთა გაზ. „ტანს“: „მე გადავწყვიტე მივაღწიო ჩვენი უფლების დაცვას, რომელიც განსაზღვრულია „ნაციონალური აღთქმით“. ახალი ოსმალეთი პირნათლად ასრულებს მასზე დაკისრებულ მოვალეობებს. ჩვენ არ გვინდა ხელი შევახოთ ფრანგულ სკოლას, ზიანი მივაყენოთ საფრანგეთის ვაჭრობას. იმ მდგომარეობაში, რა მდგომარეობაშიც დღეს ახლო აღმოსავლეთი იმყოფება, თვითეულმა დაკარგულმა დღემ შეიძლება წარმოშვას არა სასურველი ინციდენტები. ჩვენი სურვილია რაც შეიძლება ჩქარა იქნეს დადებული საზავო ხელშეკრულება“.

მდგომარეობა სტამბოლში.

ბორდო. 16 ნოემბ. სტეფანის სააგენტო იტყობინება, რომ სტამბოლში მდგომარეობა კიდევ მაინც საშიშია, თუმცა აღარც ისე სერიოზული.

— გენ. გარინგტონმა აცნობა მოკავშირე გენერლებს, რომ მან მიიღო ინგლისის მთავრობისაგან განკარგულება იმოქმედოს მოკავშირეებთან სრულ კონტაქტში.

— რეფეტ ფაშამ აღუთქვა გენერალ გარინგტონს, რომ ოსმალეთის ჟანდარმერია აღარ შეავიწროებს ინგლისის გარნიზონს 15 კილომეტრის მანძილზე ჩანაკიდან.

— ლოზანის კონფერენციის გადაწყვეტილებებს მოუთმენლად მოელიან.

მოკავშირეთა დელეგატები.

ბორდო. 16 ნოემბ. ინგლისის უმაღლესი კომისარი რამბოლდი და იტალიის უმაღლესი კომისარი გარონი დანიშნულნი არიან თავიანთი მთავრობების მიერ ლოზანის კონფერენციაზე და გაემგზავრებიან სტამბოლიდან ლოზანაში. გარონი გაემგზავრება რომის საშუალებით.

ანგორის ნოტა უმაღლეს კომისრებისადმი.

რომი. 17 ნოემბერი. რეფეტ-ფაშამ გადასცა უმაღლეს კომისრებს ნოტა, რომელშიაც ნათქვამია, რომ ოსმალეთის დიდი ეროვნული კრება არ დაუშვებს უცხოეთის ჩარევას სამოქალაქო და ადმინისტრატიულ საქმეებში, მაგრამ არ გადაუხვევს მუდანის შეთანხმებას.

შეთანხმება პოლიციის სამსახურის შესახებ.

რომი. 17 ნოემბერი. შესაძლებელი გახდა შეთანხმების მიღწევა, რომლის ძალითაც ოსმალეთის პოლიცია არ ჩაერევა საქმეში, რომელიც უცხოელებს შეეხება, ხოლო მოკავშირეების პოლიცია არ ჩაერევა იმ საქმეებში, რომლებიც შეეხებიან ადგილობრივ მცხოვრებლებს.

მუსოლინის მოხსენება.

რომი. 17 ნოემბერი. გუშინ იტალიის კაბინეტის სხდომას მუსოლინმა აცნობა, რომ მდგომარეობა ახლოაღმოსავლეთში ისე გამოკეთდა, რომ საჭირო აღარ იქნება გემების ხელახალი გაგზავნა.

ანტანტის მთლიანი ფრონტი.

რომი. 17 ნოემბ. პარიზიდან იტყობინებიან, რომ მოკავშირეები სრულიად შეთანხმებული არიან იმ პირობებში რომლებიც მათ სურთ შეიტანონ ოსმალეთთან საზავო ხელშეკრულებაში.

კროიდონი. 17 ნოემბ. საბოლოოდ გამორკვეულია, რომ ლორდ კერზონი ხვალ ლონდონიდან გაემგზავრება ლოზანაში. ამას დიდი მნიშვნელობას აძლევენ, ვინაიდან თუ მოკავშირეები ლოზანაში ერთიან პოლიტიკური ფრონტით არ მიდიოდენ, მაშინ ლორდ კერზონი იქ არ გაემგზავრებოდა. გაერთიანების მისაღწევად ლორდ კერზონმა გაგზავნა პარიზში და რომში მემორანდუმები ინგლისის თვალსაზრისის შესახებ და ეხლა აშკარაა, რომ პასუხი ამ მემორანდუმებზე ისეთი ხასიათის იყო, რომ ლორდ კერზონს საშუალება ეძლევა გაემგზავროს ლოზანაში იმ იმედით, რომ შესაძლებელი იქნება სრული გაერთიანება მოკავშირეებს შორის.

ოსმალეთის დელეგაციის უკმაყოფილება.

რომი. 17 ნოემბ. ლონდონის გაზეთები იტყობინებიან, რომ ცნობამ მოკავშირეების წინასწარი შეთანხმების შესახებ მოახდინა არა სასიამოვნო შთაბეჭდილება ოსმალეთის დელეგაციაზე ლოზანაში, რომლის წევრებმა განაცხადეს, რომ ისინი დასტოვებენ ლოზანას, თუ წაუყენებენ წინასწარ მომზადებულ გადაწყვეტილებას.

რეფეტ ფაშას განკარგულებანი.

პარიზი. 17 ნოემბ. რეფეტ-ფაშამ სამხედრო მცველები დაუყენა სამხედრო ნივთიერებათა საწყობებს, რომელნიც კომისიის მიერ გადაცემული იყო განსაკუთრებით ოტომანის ოფიცრებზე. რეფეტ ფაშამ განაცხადა, რომ ის არ ცნობს ამ კომისიას და თვლის სამხედრო ნივთებს ანგორის მთავრობის საკუთრებად. რეფეტ ფაშა აგრეთვე თხოულობს, რომ ოტომანის პოლიციის მოქმედება არ ეხებოდეს ჯარს და ფლოტს და მოითხოვს რომ ოტომანის ოფიცრობა იყოს მივლინებულნი მის შტაბში, სადაც უნდა ღებულობდნენ მოხსენებას ოტომანის პოლიციის მოქმედებაზე.

ლოზანნას კონფერენცია.

მოსკოვი. 17 ნოემბერი. ბრიტანეთის ელჩი გარდინგსა და პუანკარეს შორის წარმოებდა მოლაპარაკება ლოზანას კონფერენციაზე მოკავშირეთა მოქმედების შეთანხმების შესახებ, მოლაპარაკება შეთანხმებით დამთავრდა.

რუსეთი და ლოზანის კონფერენცია

მოსკოვი. 17 ნოემბ. პუანკარემ მიმართა ჩიჩერინის ნოტით, რომელშიაც საფრანგეთის, დიდი ბრიტანეთის და იტალიის მთავრობები პასუხად რუსეთის პროტესტზე მისთვის ლოზანას კონფერენციის ყველა საკითხების გადაწყვეტაში მონაწილეობის წართმევის გამო, აცხადებენ, რომ საზავო კონფერენციაზე მოწვეული არიან მხოლოდ სახელმწიფონი, რომელნიც ოსმალეთთან არ იმყოფებიან საბოლოო ზავის მდგომარეობაში. საბჭოთა რუსეთის წარმომადგენლებს ლოზანში უფლება ექნებათ მონაწილეობა მიიღონ სრუტეების შესახებ მოლაპარაკებაში და დადგენილებაში და აგრეთვე უფლება ექნებათ აღძრან მასთან დაკავშირებულ საკითხებში. რუსეთს შეუძლია თავის დელეგაცია- [illegible]

სხვადასხვა ამბები

[illegible]

წითელ რესპუბლიკებში

[illegible] და კენიგსბერგის შორის.

დახმარება ამხ. კომუნისტებს.

მოსკოვი. 17 ნოემბ. კიევის მუშებმა შეჰკრიბეს ციხეში მყოფ საზღვარგარეთელ ამხანაგების სასარგებლოდ 800.000 მან. კიევის წითელ არმიელებმა ამავე მიზნით გადადვეს თავიანთი ულუფის ნაწილი.

დელეგაცია მსოფლიო კონგრესზე

მოსკოვი. 17 ნოემბერი. სრულიად რუსეთის პროფკავშირთა ცენტრალურ საბჭოს პრეზიდიუმმა აირჩია დელეგატებათ მსოფლიო კონგრესზე, რომელიც იქნება მოწვეული ამსტერდამის ინტერნაციონალის მიერ ჰააგაში 10—15 დეკემბერს—ლოზოვსკი, ლიტვინოვი და სხვები.

გამოფენა „წითელი მოსკოვი“.

მოსკოვი. 15 ნოემ. დიდი ზეიმით გაიხსნა გამოფენა „წითელი მოსკოვი“, მოსკოვის საბჭოს თავმჯდომარის კამენევის, ლუნაჩარსკის და ჩიჩერინის თანადასწრებით. გამოფენაზე ბევრი ისეთი ექსპონატებია, რომელშიაც ისახება რუსეთის რევოლიუცია.

გერმანიის და რუსეთის კოოპერაციის კავშირი.

მოსკოვი. 15 ნოემ. პეტროგრადში ჩამოვიდა გერმანიის კოოპერატივების დელეგაცია რუსეთის კოოპერაციასთან მჭიდრო კავშირის განსამტკიცებლად.

[illegible] შავების შესახებ. ხარკოვში ორი წლის გაჩერების შემდეგ ამუშავდა უდიდესი ლუდის მომხდელი ქარხანა.

— ოდესის გუბერნიის პირველ მაისის მაზრაში დაიწყო მუშაობა ლითონის ქარხანამ.

— ჟიტომირში აღდგენილია ცეცხლის შემდეგ და ამუშავებულია დიდი ტყავის სახელმწიფო ქარხანა.

— პოლტავში განაახლა მუშაობა ლუდის მომხდელმა ქარხანამ.

სომხეთი.

არხები.

ერევანი. 14 ნოემბერი. მიწადმოქმედების სახალხო კომისარიატი იმუშავებს პროექტებს ახლო მომავალში მთელი რიგი არხების გასაყვანად. პირველ რიგში გაყვანილი იქნება სარდარაბადის, სმაკანის და ეკურლადის არხები. მუშაობის დასაწყისად წინასწარი მზადება დამთავრებულია.

წყალსადენი. ამ დღეებში ს. ტოლეში დაიწყებს მუშაობას წყალსადენი. წყალსადენის გაყვანას ხელმძღვანელობდა მიწადმოქმედების სახალხო კომისარიატი.

საქონლის ჭირი. აშტარაკის რაიონში საქონლის ჭირის ეპიდემიამ იკლო. ცენტრიდან გაიგზავნა მედიკამენტები და საექიმო დახმარება.

სრულიად საქართველოს სტატისტიკოსთა პირველი ყრილობა*)

ყრილობამ მოისმინა თბილისის, ოზურგეთის, რაჭის, ბორჩალოს, თელავის, დუშეთის, შორაპნის, ზუგდიდის, სენაკის და სიღნაღის სამაზრო სტატ ბიუროების გამგეთა მოხსენებანი სტატ-ორგანიზაციების 1 წლის მოქმედების შესახებ. მოისმინეს იქნა აგრეთვე სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქის, აფხაზეთისა და აჭარისტანის ცენტრალურ სტატ-ბიუროების გამგეთა მოხსენებანი, რომელთა შორის აღსანიშნავია ამხ. კუხალეიშვილის (აჭარისტანის სტატ ბიუროს გამგის) მოხსენება, საიდანაც ნათლად ჩანს, გარდა მიღწევათა სიმრავლისა და სისწორის, ის შედეგები, რომლის მიღება შეიძლება საკმაო ენერგიის დახარჯვისა და საქმისადმი სათანადო ყურადღების შემდეგ.

ყრილობამ, მოისმინა რა მოხსენებანი სახელმწიფო სტატისტიკის ყველა ორგანიზაციების მოღვაწეობის შესახებ და მიიღო რა მხედველობაში ყველა დაბრკოლებანი, რომლის გადალახვა უხდება სტატ-ორგანიზაციებს ადგილობრივ, გამოიტანა შემდეგი რეზოლიუცია:

სრულიად საქართველოს სტატისტიკოსთა ყრილობა აღიარებს ადგილობრივ სტატ-ორგანიზაციების მუშაობას საერთოდ დამაკმაყოფილებლად. ადგილობრივად სტატისტიკურ მუშაობის სათანადო სიმაღლემდე აყვანისა და სტატ-ორგანიზაციების განმტკიცებისათვის ყრილობას აუცილებელ საჭიროებად მიაჩნია:

1) ადგილობრივ სტატ ორგანიზაციების დაქვემდებარება სტატისტიკის ცენტრალურ სამმართველოსადმი პროგრამულსა და ორგანიზაციულ საკითხებში, ხოლო ადმინისტრატიულად აღმასრულებელ კომიტეტების თავმჯდომარეებისადმი.

2) მტკიცე შტატის დამკვიდრება ადგილობრივ სტატ ორგანოებისათვის სამმართველოსა და აღმასკომების შეთანხმებით.

3) მიეცეს წინადადება სრულიად საქართველოს სტატისტიკის ცენტრალურ სამმართველოს მიიღოს ყოველგვარი ზომები დეკრეტის გამოცემისათვის, რომლის თანახმად დაევალიბათ სათანადო კომისარიატებს 1923 წლის 1 იანვრიდან შემოიღონ სტატისტიკურ აღრიცხვის წარმოება, როგორც ცენტრში, ისე ადგილობრივ სტატისტიკის ცენტრალურ სამმართველოსა და საუწყებო სტატისტიკის წარმომადგენლების მიერ შემუშავებულ პროგრამით.

4) დეკრეტით განმეორებით დადასტურებულ იქნას სრულიად საქართველოს რევკომის მიერ დამტკიცებულ სახელმწიფო სტატისტიკის დებულების მე-2-ე მუხლის მე 6-ე §, რომლის თანახმად სტატისტიკურ გამოკვლევათა, პროგრამებისა და ანგარიშების დამტკიცება და სხვა შედის სამმართველოს კომპეტენციაში. [illegible]

ჩამოთვლის რა ყველა იმ ზომებს, რომელიც მიღებული აქვს სამმართველოს აღწერის გასატარებლად, მოუწოდებს ყრილობას სრულის შეგნებით და თავდადებით შეხვდეს საშვილიშვილო მნიშვნელობის საქმეს.

მცირე კამათისა და ბსჯელობის შემდეგ ყრილობამ ერთხმად მიიღო შემდეგი რეზოლიუცია:

ყრილობამ, მოისმინა რა სტატისტიკის ცენტრალ სამმართველოს მმართველის მოხსენება სრულიად საქართველოს ქალაქთა მოსახლეობის აღწერის შესახებ, დაადგინა: წარმოდგენილი საღწერო პროგრამა სრულიად დამაკმაყოფილებელია და აღწერის ჩასატარებლად შემუშავებული ზომები სრულიად ამომწურავი.

დაკვირვების დაბალ ორგანოთა ქსელის მოწყობის შესახებ მოხსენებას აკეთებს ამხ. მაჩაბელი, რომელიც, აღნიშნავს რა მოხალისე კორესპონდენტების როლს სტატისტიკურ ცნობების შეგროვებაში, განსაკუთრებით სასოფლო სამეურნეო სტატისტიკის საქმეში, მიუთითებს ყრილობას ყველა იმ ზომებზე, რომლის მიღება აუცილებელ საჭიროებას წარმოადგენს კორესპონდენტთა ინსტიტუტის დასამკვიდრებლად.

კამათის შემდეგ ყრილობის მიერ მიღებულ იქნა შემდეგი რეზოლიუცია:

ყრილობამ, მოისმინა რა მოხსენება დაკვირვების დაბალ ორგანოთა ქსელის მოწყობის შესახებ დაადგინა: ა) აღძრულ იქნას სათანადო შუამდგომლობა საქართველოს ხელისუფლების წინაშე, რათა მოხალისე კორესპონდენტები განთავისუფლებულ იქნან ყოველგვარ ადგილობრივ და ცენტრალურ გადასახადებისგან და ბ) დაევალოს სტატისტიკის ცენტრალურ სამმართველოს მიიღოს ყოველგვარი ზომები აღნიშნულ კორესპონდენტების იდეურად მომზადებისათვის ლიტერატურისა და ინსტრუქციების მიწოდების საშუალებით.

შ. კალ—ი.

(შემდეგი იქნება).

*) იხ. „კომ.“ № 261.

ოქტომბრის რევოლიუციის დღესასწაული პროვინციაში

სენაკის მაზრა

სამაზრო ცენტრში დაარსებული ოქტომბრის დღესასწაულის მომწყობი კომისია ადრე შეუდგა თავის მუშაობას: პირველი სხდომის შემდეგ დაეგზავნა კომისიის თავმჯდომარის მიერ ინსტრუქციები დღესასწაულის ჩასატარებლად ყველა თემთა აღმასკომებს და თემკომის პასუხისმგებელ მდივნებს. კომისიამ მოიწვია რამოდენიმე სხდომა, სადაც ირჩეოდა საკითხები დღესასწაულის ჩასატარებლად, როგორც ცენტრში, ისე პროვინციებში. მაზრის ყველა საბჭოთა დაწესებულებასთან ტპარტორგანიზაციებთან დაარსდა დღესასწაულის მომწყობი კომისიები, რომელთაც დაევალათ სადღესასწაულოდ მორთვა თავიანთ დაწესებულებების, მჭიდრო კავშირის დაკავება სამაზრო კომისიასთან და მუშა-მოსამსახურეების გამოყვანა მიტინგზე მონაწილეობის მისაღებად. განათლების განყოფილების მიერ დაეგზავნა ცირკულიარი ყველა ტეხნიკუმების და შრომის სკოლის გამგეებს 7 ნოემბერს საბავშო დილის მოწყობის და დღესასწაულში მოწაფეთა და მასწავლებელთა აქტიური მონაწილეობის მიღების შესახებ. თემებში დაარსებულ იქნა დღესასწაულის მომწყობი კომისიები.

დიდი ოქტომბრის დღესასწაულის მოახლოვება ყველამ ადრიდანვე იგრძნო; ყველა ემზადებოდა სადღესასწაულოდ. ზოგიერთებისაგან ხშირათ გაიგონებდით: მასის ფსიხოლოგიას და ტრადიციას ძნელად გარდაქმნით, მასა (ამ შემთხვევაში ჩვენი გლეხობა) მიჩვეულია ისეთ დღესასწაულებს, როგორც „აღდგომა“, „შობა“ და „ახალი წელიწადი“ და სხვა,—შენი „ოქტომბერი“ და „მაისი“ მას არ აინტერესებსო. მაგრამ ვხედავთ, რომ პროლეტარულ რევოლიუციამ, ძველ წესწყობილებასთან ერთად დაანგრია დახავსებული ბურჟუაზიული იდეალოგია და მოახდინა ფსიხოლოგიური გარდატეხა მასაში: ოქტომბრის რევოლიუციის 5 წლის თავს სოფლის გლეხი უფრო მეტის აღფრთოვანებით შეხვდა, ვინემ რამოდენიმე წლის წინეთ ეგებებოდა აღდგომას. მთელი მასა სიხარულით ეგებებოდა ოქტომბერს, რომელმაც უკვე ტრადიციული ხასიათი მიიღო.

კომისიამ აღრიცხვაში მიიყვანა ყველა მომზადებული პარტპროპაგანდისტები მაზრის მასშტაბით. ხელმძღვანელობა გაუწია მათ ერთ საკმაოდ მომზადებულ ამხანაგმა, რის შემდეგ სათანადო ინსტრუქციებით და თეზისებით ამხანაგები დაზავნილ იქნენ რაიონებსა და თემებში. პოლიტიკურ კამპანიასთან ერთად ამხანაგებს დაევალათ აგრეთვე ფრიად საყურადღებო კამპანიის ჩატარება—შემოდგომაზე თესვის და ხვნის კამპანია.

7 ნოემბრისთვის ქალაქი წარმოადგენდა საუცხოვოდ საზეიმოდ მორთულ სურათს. სამიტინგო პროცესია დილის 11 საათზე გაემართა საბავშო ბაღში, სადაც შესდგა ბავშთა დილა. პროცესიამ მუსიკით და ინტერნაციონალის სიმღერით წითელი დროშებით გაიარა მთავარი ქუჩები. მიტინგი გაიხსნა დაახლოვებით 3 საათზე. მოხსენებას აკეთებს ოქტომბრის რევოლიუციის შესახებ ამხ. სამსონ მამულია. სიტყვას ამბობენ: კომკავშირის მაზრკომის პასუხისმგებელი მდივანი ი. სვანიძე, მეთაურ. სოც.-ფედ. ცეკას წევრი გ. ბოფელია და წითელ არმიელთა № ნაწილის სამხედრო კომისარი ამხ. ლისოვსკი. მიტინგს დაესწრო უამრავი ხალხი—ქალი დ კაცი.

მიტინგის გახსნამდე ქალაქის ბაღში გაიხსნა მარქსის, ლენინის და ტროცკის ძეგლები; მოკლე სიტყვა წარმოსთქვეს ამხ. მამულიამ, ქობულიამ და ჩაკვეტაძემ. ქალაქის შუაგულში, სადაც ოქტომბრამდე ბაზრობა იყო, გაიხსნა „თავისუფლების მოედანი“—ფრ. ენგელსის ძეგლით. საღამოს გაიხსნა მუშათა კლუბი „ოქტომბრის რევოლიუციის“ სახელზე და რკინის გზის კლუბი „მიხა ცხაკაიას“ სახელზე; კლუბების გახსნისას ვრცელი მოხსენება გააკეთა ამხ. ვასო ქობულიამ. ღამით ბაღში ნაჩვენები იქნა ეკრანზე სურათები; თეატრში დაიდგა უფასო პიესა ადგილობრივ პროლეტარულ დრამ. დასის მიერ. მექანიკურ სახელოსნოს დაერქვა „ოქტომბრის რევოლ. ბელადების“ სახელოსნო. ბევრ ქუჩებს გადაერქვა სახელწოდება.

მიტინგი მოეწყო აგრეთვე ყოველ თემში—38 ადგილას. გლეხობა აღტაცებით შეხვდა დღესასწაულს. საზეიმოთ იყო მორთული მთელი სოფელი. გამოდიოდნენ „წითელი ურმები“ საგანგებოდ მორთულნი ნამგალ-ჩაქუჩით, ნაჯახით, კავით, გუთნით, უროთი, ქურა და გდემლით; ურმებზე ისხდნენ მჭედლები; ურმებს ამშვენებდა სხვა და სხვა მორთულობანი, ლოზუნგები და პლაკატები. ყოველგან ამასთან თითქოს ბუნებაც თანაუგრძნობდა მშრომელთ ამ დიად დღესასწაულში: ნოემბერი ჰგავდა მაისს. გლეხობა ყველგან აღტაცებული და კმაყოფილი დარჩა. გამოტანილ იქნა შესაფერი რეზოლიუციები. საღამოს ზოგიერთ თემებში დადგმულ იქნა უფასო წარმოდგენა.

ოქტომბრის დღესასწაულთან ერთად ყველგან ჩატარებულ იქნა შემოდგომაზე საყანე მიწების დახვნის და თესვის კამპანია. სენაკის მაზრა წარმოადგენს ფიცხე ნიადაგიან ადგილს, რომელსაც გვალვა ზომაზე მეტად აწუხებს, გვალვასთან საბრძოლველი საშუალება შემოდგომაზე მიწების დახვნა საკმაოდ იქნა ახსნილი და განმარტებული გლეხებისათვის; გამოტანილ იქნა რეზოლიუცია, რომ ყველანი ახლავე შეუდგებიან მიწების დახვნას.

ყველა ტეხნიკუმებთან, სამეურნეო და შრომის სკოლებთან 7 ნოემბერს მოეწყო საბავშო დილა, სადაც გამოვიდნენ მოწაფეები რევოლიუციონური სიმღერებით. მოწაფეებს დაურიგდათ განათლების განყოფილების მიერ სამოსწავლო კალენდარი ლექსებით და ლოზუნგებით.

7 ნოემბერს დაეგზავნა ყველა ქოხ-სამკითხველოებს მარქსისტული და პროლეტარული მხატრული ლიტერატურა აგიტპროპისა და პოლიტგანათლებისაგან.

ახალ ლიტერატურას დიდის წყურვილით ეწაფება სოფლის გლეხობა.

განზრახული იყო 7 ნოემბრისთვის წ. კ. უც. სალიკვიდაციო სკოლების გახსნა, მაგრამ ამას ზოგიერთ მიზეზებმა შეუშალეს ხელი, რაც მომავლისთვის გამოსწორდება.

ვ. ნადარეიშვილი.

სასოფლო მეურნეობის ფრონტზე

[illegible] სათესლე სესხიდან ნაწილი და აგრეთვე სასურსათო სახალხო კომისარიატიდან სესხის სახით—13,000 ფუთი საზამთრო თესლი, რომლითაც დაითესება 2,000 დესეტინა, თუ ვიანგარიშებთ 8—9 ფუთს თვითეულ დესიატინაზე.

ამის გარდა თვით ახალქალაქის თესვის კომიტეტმა შეკრიბა სათესლე სესხის სახით 12,000 ფუთამდე მარცვლეული, რომელიც აგრეთვე სავსებით დაურიგდა მცხოვრებლებს.

ზომები სასოფლო მეურნეობის აღდგენისათვის.

სასოფლო მეურნეობის და მის უმთავრეს დარგების თანამედროვე მდგომარეობის ადგილობრივ გამოსარკვევად, და აგრეთვე მისი დაცემის მიზეზების აღმოსაჩენად, მიწად მოქ- [illegible] ცხვა გასავალ-შემოსავალ ისა. კომისიის მუშაობის წარმატებით წარმოებისათვის წინადადებაა ეძლევა ყველა სამაზრო აგრონომებს სასწრაფოდ დაამზადონ მოხსენება სასოფლო მეურნეობისა და მის მთავარ დარგების თანამედროვე მდგომარეობის შესახებ მისი დაცემის მიზეზის აღნიშვნით, მიუთითონ ზომებზე, რაც აუცილებელია მეურნეობის აღდგენისათვის, აღნიშნონ მიზეზები, რომლებმაც ხელი შეუშალეს დასახულ ამოცანების განხორციელებას შარშან და შეიმუშაონ საორგანიზაციო გეგმა აგრონომიულ დახმარებისათვის მომავალ წელში, ხარჯთ აღრიცხვით და სხვ.

კომისია მიემგზავრება 15 ნოემბერს, პირველად დასავლეთ საქართველოში.

პარტიული ცხოვრება

ცირკულიარულად № 202.

ყველა რაიკომებს

პარტიულ მოვალეობათა ასრულების მოწესრიგების შესახებ.

პარტიის წევრთა მიერ პარტიულ მოვალეობათა ასრულების სწორი კონტროლისათვის, საქართველოს კომპარტიის თბილისის კომიტეტი წინადადებას იძლევა იაჩეიკებში და რაიკომებში შემოღებულ იქნეს სპეციალური საკონტროლო წიგნები თბილისის კომიტეტის მიერ შემუშავებულ ფორმისა (ფორმა გამოგზავნილ იქნება ცოტა უფრო გვიან).

ყველა პარტიული მოვალეობანი იყოფა ორ ჯგუფათ:

პირველ ჯგუფს ეკუთვნის იაჩეიკის სხდომებზე დასწრება, საგანგებო და ნიშნულების ნაწილების სამხედრო ხასიათის დავალებათა შესრულება და მასიურ კრებებზე დასწრება და მათში აქტიური მონაწილეობის მიღება.

მეორე ჯგუფს—პოლიტიკურ წრეებში, რაიონულ პარტიულ სკოლებში და სხვ. რეგულიარული მეცადინეობა.

პირველი ჯგუფის მოვალეობათაგან განთავისუფლება არა უმეტეს ერთი თვის ვადისა შეუძლია ბიუროს ან რაიკომის მდივანს.

მეორე ჯგუფის მოვალეობათაგან განთავისუფლება შეუძლია ბიუროს ან კომიაჩეიკის მდივანს არა უმეტეს ერთი კვირის ვადისა

ამა თუ იმ პარტიულ მოვალეობათაგან განთავისუფლების მოტივებათ შეიძლება ჩაითვალოს:

1. პარტიის წევრთა მიერ პროფესიონალურ და საბჭოთა მუშაობის წარმოება, რომელიც მოითხოვს განსაკუთრებულ დროს ნორმალურ სამუშაო დღის გარდა.

2. ავადმყოფობა, რომლის დროს შეუძლებელია ჩვეულებრივად მუშაობა და

ეროვნული ბიბლიოთეკა

3. ოჯახური მდგომარეობა (განსაკუთრებით ქალებისათვის).

თბილისის კომიტეტის მდივანი: რუბენი.

—

ცირკულიარულად № 202. 16 ნოემბერი № 4901.

ყველა რაიკომებს

თბილისის კომიტეტის ბიუროს დადგენილების განსახორციელებლად, რაიონულ ორგანიზატორების ინსტიტუტის გაუქმების შესახებ, საქართველოს კომპარტიის თბილისის კომიტეტი წინადადებას აძლევს ყველა რაიკომებს გაატარონ შემდეგი ღონისძიებანი:

1) გააუქმონ რაიონულ ორგანიზატორების და თბილისის ორგანიზაციის ინსტიტუტი.

2) რაიკომებში მოაწყონ აგიტ-პროპი, საორგანიზაციო და ქალთა განყოფილებანი [illegible] ნაწილის საორგანიზაციო განყოფილებასთან დაქვემდებარებით.

3) რაიკომების ახლად დაარსებულ განყოფილებებს საკუთარი შტატები არ ჰყავთ და შეუძლიათ ისარგებლონ რაიკომების აპარატით.

4) რაიკომების განყოფილებანი [illegible] თბილისის კომიტეტის სათანადო განყოფილებათა საერთო ხელმძღვანელობით, ხოლო თავიანთ გადაწყვეტილებებს ატარებენ ცხოვრებაში თავისი კომიტეტების ბიუროების საშუალებით.

5) ყველა რაიონებს, რომლებიც [illegible] შტატებით, განყოფილებებთან ჰყავთ ინსტრუქტორები სათანადო რაოდენობით.

6) რაიონული ინსტრუქტორები [illegible] ორგანიზატორების ჯამაგირს, ხოლო განყოფილებათა გამგეებს [illegible] ერთი კატეგორიით.

7) რეორგანიზაცია გატარდეს მოკლე ვადაში და უნდა წარმოადგინონ თბილისის კომიტეტში საკუთარი მოსაზრებანი განყოფილებების ინსტრუქტორების შტატის შესახებ.

8) რეორგანიზაციასთან ერთად გადასინჯულ იქნეს კომიტეტების ყველა მდივნების შემადგენლობა.

თბილისის კომიტეტის პასუხისმგებელი მდივანი.

—

ტფილისის გარნიზონის ხაზინდრო ნაწილების ყველა მუშებს.

საქართველოს კ. პ. ტფილისის კომიტეტი აძლევს წინადადებას, [illegible] ტფილისის კომიტეტში [illegible].

ტფილისის კ. მდივანი მიხ. კახიანი.

—

პარტიის გამწმენდ კომისიის მუშაობა ამაშის რაიონში.

კომპარტიის გაწმენდა ამაშის რაიონში მიდის და [illegible] ელემენტებისაგან მიმდინარეობს სწორი გზით. იწმინდება ჩვენი რიგები ამ პირებისაგან, რომლებსაც მთელი რამდენიმე წლის განმავლობაში ინტრიგანობის მეტი არაფერი არ გაუკეთებიათ. [illegible]

[illegible]

ჯგუფს ჩავეწეროთ კომუნისტურ პარტიაში, და უსურვებდნენ მას გამარჯვებას. ასე და ამ რიგად ჩატარდა კომ-პარტიის გაწმენდა ამაშის რაიონში და მომავალშიც საჭირო [illegible] ზომები რომ ჩვენს პარტიაში არ შემოვიდნენ ისეთი პი[illegible]

[illegible]

—

უპატრონო ბავშვთა თავშესაფარისთვის

მისაბაძი მაგალითი. ძმებმა [illegible] უპატრონო ბავშვთა თავშესაფარს, «კოლექტორს»—[illegible] ერთი ძროხა. უპატრონო ბავშვთა თავშესაფარი ღრმა მადლობას უძღვნის ძმათ [illegible] «დარია» [illegible]

[illegible]

ქრონიკა

საქ. სოც. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოში.

— **მილოცვა სახ. კომისართა საბჭოს.** საქ. სახალხო კომისართა საბჭოს სხდომაზე მოსკოვიდან გენერალურ შტაბის მსმენელებისაგან მიღებულია შემდეგი დეპეშა: [illegible] წითელი არმიის [illegible] ოქტომბრის რევოლუციის ხუთი წლის თავს. [illegible] მუშათა კლასის დასაცავად.

— **ბინების შემჭიდროების კომისია.** სახალხო კომისართა საბჭომ [illegible] კომისია საქ. კომ. პარტიის ტფილისის კომიტეტის, პროფკავშირთა საბჭოს, მუშათა და [illegible] ინსპექციის, ქალაქის აღმასკომის და [illegible] წარმომადგენლებისაგან [illegible] სახალხო კომისართა საბჭოს წინაშე.

შრომის განყოფილების მუშაობა ოქტომბერში

(ოქტომბრის ანგარიში)

— **გორის შრომის განყოფილება.** გორის შრომის განყოფილებაში შემოვიდა 11 საკონფლიქტო [illegible] გახსნილა. გაიგზა 6. [illegible] 22 უმუშევარი [illegible] მამაკაცი და 51 ქალი. სამუშაოზე გაგზავნა სულ 46 მუშა-ხელი, [illegible] 16 მამაკაცი და 30 ქალი. [illegible] 580 მუშა-ხელი და 1789 ტვირთმზიდავი [illegible] 1021 მუშახელი და 1580 ტვირთმზიდავი. [illegible] 9 მილიონი.

— **სიღნაღის შრომის განყოფილება.** სიღნაღის შრომის განყოფილებაში შემოვიდა 4 საკონფლიქტო საქმე, გაიგზა 3, პროცესი 1. ამავე განყოფილების მიერ [illegible] იქნა 20 უმუშევარი. [illegible] 50 მუშა-ხელი და 50 ტვირთმზიდავი. [illegible]

— **შორაპნის შრომის განყოფილება.** [illegible] 37 მუშა ხელი და 181 ტვირთმზიდავი. [illegible] 10 უმუშევარი 6 მა[illegible]

[illegible]

მაკლდა და 4 ქალი, გაიგზავნა [illegible] შორის 1 მამაკაცი.

განათლების კომისარიატში.

[illegible]

[illegible] ფულის უწყებებში, აგრეთვე განთავისუფლებულნი უნდა იქმნენ სწავლის ფულის გადასახადისაგან.

სახალხო სასურსათო კომისარიატში

— **შვეიცარულ ყველის დამზადება.** სახალხო სასურსათო კომისარიატმა გადაწყვიტა, დაამზადოს შვეიცარული ყველი საექსპორტოდ და მოსახმარებლად. ამ აზრით სახალხო სასურსათო კომისარის მოადგილეს ამხ. ამირალოვს დაევალა, აწარმოოს სოიზთთან სათანადო მოლაპარაკება ყველის შესაძენად.

— **უფასო მუშათა ფაკულტეტს.** თანახმად პროფკავშირთა შუამდგომლობისა სახალხო სასურსათო კომისარიატი, მუშათა ფაკულტეტს ნოემბრის 10-დან დღეში ორ გირვანქა პურს აძლევს თვითეულ მსმენელზე.

— **კომუნისტთა ბავშვთა სახლებისათვის.** ტფილისის აღმასკომმა შუამდგომლობა აღძრა სახალხო სასურსათო კომისარიატის წინაშე, რათა მიეცეს მას ბავშვთა სახლებისათვის კომიტეტო.

— **თივის განაწილება.** წელს სახალხო სასურსათო კომისარიატს ბლომად აქვს დამზადებული თივა. თანახმად კომისარიატის დადგენილებისა ეს თივა მიეცემათ მხოლოდ იმ დაწესებულებს, რომლებიც სახელმწიფო ერთიან მომარაგებაზე იმყოფებიან.

სხვა და სხვა

— **საქართველოს ტეხნიკურ საზოგადოებაში.** შაბათს 18 ნოემბერს, საღამოს 7 სახ. საათზე შესდგება საქართველოს ტეხნიკური საზოგადოების კრება, რომელზედაც წაკითხული იქნება მოხსენება ინჟ. ბ. ვ. კონტინის მიერ შემდეგ თემაზე: „მაღალი ძაბვის სამფაზიან დენის გადაცემის ახალი ტიპი". დასწრება არა წევრთაც შეუძლიათ. კრება შესდგება პოლიტეხნიკურ სასწავლებელში, დიდუბთავერის ქ., № 70.

— **კრებები და მოხსენებები გეკერის მოხსენება.** განათლების მუშაკთა სახლში (კოლოუბნის ქ. № 3) ამხ. გეკერის მოხსენება: „ბავშვის ინტერესები ბიოგენეტიურ თვალსაზრისით" გაიმართება შაბათს 18 | 11 საღამოს 6 საათზე. ორშაბათს 20 | 11 საღამოს 6 საათზე კამათის გაგრძელება ამხ. ზედგინიძის მოხსენების შესახებ. 20 | 11 განათლების სახლთან იხსნება წიგნით-საცავ სამკითხველო.

— **კამოს სახელობის ფონდი ამხ.** კამოს სახელობის სახლის ფონდის გასაძლიერებლად ქალაქის აღმასკომის სალაროში შემოვიდა შემდეგი შემოწირულება; 10 | 11—22 წ. სახალხო და საზღვაო სამ. კომისარიატის შტაბის თანამშრომლებისაგან 4.377.000 მან.

ხელოვნება

— **სახელმწიფო ოპერა.** დღეს, შაბათს 18 ნოემბერს 3 რიგით განახლების შემდეგ „მინიონი" მონ. პონოვა, ბარონკინა, სარაჯიშვილი, ისეცკი და სხ.

— **დიდი [illegible] თეატრში.** დღეს, შაბათს ნოემბრის 18-ს [illegible] თეატრში [illegible] საღამო 1. „აბესალომ და ეთერი" ზარ 2-მოქმ. ოპერიდან. 2 „სოლომონ ზურგიდელის" ზარ 1 მოქმ. 3. ქართული გუნდი [illegible] დასაწყისი სრულ 8 საათზე.

— **რუსთაველის თეატრი.** დღის რუსთაველის თეატრში წარმოდგენილი იქნება მეორედ ამ სეზონში სენკევიჩის „ვიდრე ზვავ უფალო", ბაკი ფალავას რეჟისორობით.

— **სახალხო სახლი.** კვირას, 19 ნოემბერს სახალხო სახლში პოლიტიკური განათლების ქართულ დრამატიულ დასის მიერ წარმოდგენილი იქნება პირველად ამ სეზონში ისტორიული ლეგენდა შალვა დადიანის „გიგიქორი".

— **კონსერვატორია.** დღეს, კონსერვატორიაში გაიმართება დანიელიანის კონცერტი. პროგრამაში შედის გიდელი და მოცარტი.

დღეს თეატრებში.

— სახელმწიფო ოპერა. „მინიონ" პონოვას, ბორონკინას, სარაჯიშვილის და ისეცკის მონაწილეობით. რუსთაველის თეატრი—„ვიდრე ზვავ უფალო". სახალხო სახლი—რუსული წარმოდგენა „ახალი ქვეყანა". მუშათა ცენტრალური კლუბი „ჩაროდეიკა". ახალი თეატრი—„სალომეია" მარჯანიშვილის რეჟისორობით. კონსერვატორია—კონცერტი ტერდანიელიანის,

კინო-მინიონ—მსოფლიო ბოროტება 1 სერია. არფასტო—უხილო კაცი. სოლეი—მსოფლიო ბოროტება. კინო სარკე—მოდი ჩემთან. კინო პალას—ტარზანის ქალიშვილი, აპოლლო—რკინის ხელი. ალკრე—6 ლაბი თეთრი კრილებით. კინო-კამერნი—სურამის ციხე. ცირკი—მრავალფეროვანი პროგრამა ჰედაობით.

მუშათა ცხოვრება

თელავის პროფბიუროს პასუხისმგებელ მდივნის ალ. რუხაძის საქმენი საგმიროინი *)

(წერილი თელავიდან)

ახალგაზრდა კომკავშირის წევრი იასონ თუმანიშვილი 10 ივლისიდან ჩაწერილი ყოფილა უმუშევართა სიაში და ვინაიდან, იგი, როგორც ობოლი და ძლიერ ღარიბი ოჯახის შვილი საშინელ გაჭირვებაში იმყოფებოდა და მუდამ შიმშილს განიცდიდა, ამისათვის შრომის განყოფილებას პირველ რიგში ჩაუყენებია და პროფკავშირთა ბიუროში დარაჯის ადგილის განთავისუფლებისთანავე, 4 ამა ოქტომბერს, გაუგზავნია ადგილის მისაღებად, მაგრამ პროფბიუროს პასუხისმგებელ მდივანს, ალ. რუხაძეს არ მიუღია სამსახურში. მის მაგიერ მას მიუღო უმუშევართა რეგისტრაციაში გაუტარებელი პიროვნება, რითაც აშკარად დაურღვევია შრომის კანონები. ამის შემდეგ შრომის განყოფილებას დაუკმაყოფილებია იგი თუმანიშვილი და გამოუწერია ტანისამოსი, ფეხსაცმელი და 200.000 მანეთი დახმარების სახით.

შემდეგ, არ გასულა დიდი ხანი, რომ რუხაძეს კიდევ დაურღვევია შრომის კანონები და პროფბიუროში სამსახურში მიუღია ისევ შრომის განყოფილების გარეშე უმუშევართა რეგისტრაციაში გაუტარებელი შინაბერდილოვი და კუპატაძე—ეს უკანასკნელი ცნობილი მეთიულე და მდიდარ მიკიტან ნიკო კუპატაძის ქალი. ამ გარემოებას აღელვება გამოუწვევია უმუშევართა შორის.

ამაზედ შრომის განყოფილებას მიუმართავს რუხაძესთვის, რომ ადგილებიდან მოეხსნა ზემოაღნიშნული შინაბერდილოვი და კუპატაძე და უმუშევარნი მიეღო, მაგრამ მას არ შეუსრულებია ეს კანონიერი მოთხოვნა.

თავის თავად ცხადია, რუხაძე, როგორც პროფბიუროს პასუხისმგებელი მდივანი, ხელს უნდა უწყობდეს ყველა შრომის დაცვის კანონების შესრულებას და ცდილობდეს უმუშევართა მოწყობას, მაგრამ ის, ამის ნაცვლად, არღვევს და არ ემორჩილება სათანადო დეკრეტებს და ცირკულიარებს.

ამის გარდა რუხაძეს პასუხისმგებელ მდივნის ჯამაგირის გარდა მიუღია მუშათა კოოპერატივიდანაც სამ ნახევარი მილიონი მანეთი ჯამაგირი. რასაკვირველია რუხაძე, რომელიც 10-12 მილიონს იჯიბავს თვეში, მაძღრად გრძნობს თავს და იმას ალარაფრად მიაჩნია მშიერ უმუშევართა ინტერესები.

ბა ამასა ჰქვიან მუშათა კლასის ინტერესების დაცვა!

ყველა ამისთვის თელავის შრომის განყოფილებას უკვე მიუქცევია ჯეროვანი ყურადღება და უცნობებია როგორც ცენტრისათვის, აგრეთვე ადგილობრივ ხელისუფლებისათვის.

აქედან უნდა ითქვას, რომ აღნიშნული რუხაძე მთელი მაზრის სრულ ბატონ პატრონად გრძნობს თავს და არავის კანონიერ შენიშვნას ანგარიშს არ უწევს. მაგალითი: წელიწად ნახევარია თავის მოქმედების შესახებ ანგარიშები არ ჩაუბარებია მუშა მოსამსახურეთა საზოგადო კრებისათვის და არც ეხლა სცნობს საჭიროთ მის მოწვევას და ანგარიშების ჩაბარებას. თუ რატომ გაურბის რუხაძე ამას, ნათელია ყველასათვის: მას არაფერი არ გაუკეთებია ამ დარგში და ეშინია, რომ მუშა მოსამსახურენი უეჭველად დასვამენ საბრალდებულო სკამზე.

უმუშევარი.

---

*) ჩვენ მივაქცევთ სათანადო ორგანოების ყურადღებას „საქმის" გამოსაძიებლათ და მისთვის კანონიერი მსვლელობის მისაცემათ.

რედ.

—

დამზღვევი კასები

დამზღვევ კასებს უდიდესი მნიშვნელობა აქვს მუშებისათვის, უბედური შემთხვევების დროს დამზღვევი კასების ღვაწლი დაუფასებელია. ამ დღეებში მოხდა საქართველოს რესპუბლიკას დამზღვევ კასების საბჭოთა სხდომა, რომელზედაც მოსმენილ იქნა დამზღვევი კასების ახალ სტრუქტურის პროექტი. მოხსენებიდან გამოირკვა, რომ ამ ჟამად რესპუბლიკის ფარგლებში არსებობს 24 დამზღვევი კასა. არის ისეთი ადგილები, სადაც კასა არ არსებობს, მიღებულია ზომები მის დასაარსებლათ. დღემდე არსებული კასების ორგანიზაცია აგებული იყო პროფესიონალურ ერთსახეობის პრინციპის მიხედვით: ამ ჟამად მყარდება ორი ტიპი კასებისა: სამაზრო და სარაიონო ტეხნიკურის აპარატით და უფლება მოსილი წარმომადგენლობით ადგილობრივათ. რაიონული კასები არსდება მხოლოდ საწარმოო ცენტრებთან ამა თუ იმ მაზრაში. ასეთი გარემოება უფრო მეტ საშუალებას მისცემს მუშებს მიიღონ დახმარება საჭიროების დროს. საჭიროა შრომის ინსპექტორები აუხსნიდენ მუშებს, თუ რა სარგებლობა მოაქვს მათთვის კასებს.

ახალი.

—

მუშათა უზრუნველყოფა ბინის მხრივ

უკანასკნელ ხანებში ბინის კრიზისმა მწვავე ხასიათი მიიღო, მცხოვრებთა რიცხვი დიდათ გაიზარდა და ამავე დროს სახლების აშენება სრულებით არ სწარმოებს. ბინის კრიზისს უმთავრესად განიცდიან მუშები. არავისათვის საიდუმლოებას არ წარმოადგენს, რომ მუშები ბინის მხრივ ძლიერ შევიწროებულნი არიან. ასეთმა პირობებმა დაბადა მუშათა რაიონების გაშენების საკითხი. ბინის საკითხის მოსაწესრიგებლად საჭირო შეიქნა განსაკუთრებული კომისიის დაარსება. ამასწინათ მოხდა გაერთიანებული სხდომა: კავშირისა, შრომის ინსპექტორთა და განსაკუთრებული კომისიის მონაწილეობით. მომხსენებლათ გამოვიდენ ამხ. როხლინი და ინჟინერი ჩისლიევი. მოხსენებიდან გამოირკვა, რომ უკვე გადადგმულია ნაბიჯები მუშათა უბნების გასაშენებლად. ამ მიზნით არის აღებული ბინა ბოზარჯიანცის ქარხანის მახლობლ. აშენება ჯდება 4 მილიარდ მანეთამდის, რომლიდანაც 2 მილიარდი ქალაქის აღმასკომმა უნდა გაიღოს, ხოლო ორი მილიარდი პროფკავშირმა. კრება აღიარებს, რომ ბინის კრიზისიდან თავის დახწევა შეიძლება სახლების აშენებით მუშათა კლასის უშუალო მონაწილეობით. საჭიროა პოპულიარიზაცია უყოთ სახლების აშენების იდეას მუშათა შორის.

მოხული.

—

ხაზეინთა ხრიკები

(ძმათა კაციტაძეების საკონდიტრო).

ხაზეინებმა შრომის კანონზე გვერდის ავლის და მუშის შრომის ექსპლოატაციის გაძლიერების მიზნით ამ უკანასკნელ ხანებში მოიგონეს ერთი ხრიკი. ატყუილებენ მუშებს, იყვანენ მუშებს ვითომ წილში, ადგენენ ხან არტელს და ხან კამპანიას, მაგრამ სინამდვილეში ასეთი არაფერია, ხაზეინი ისევ ხაზეინათ არის დარჩენილი და ყველაფერი ეს მოგონილია იმისთვის, რომ მუშებს ნაკლები ხელფასი მისცენ და მეტი ამუშაონ. ასეთია ძმათა კაციტაძეების კომპანია. მის კომპანიაშია ორი ხაზეინი და 7 მუშა. მოგება იყოფა სამ წილათ, ორი წილი ხაზეინებს და ერთი მუშებს. ასეთი ანგარიშით მუშები ღებულობენ გაცილებით ნაკლებს, ვიდრე საზოგადოთ ამ დარგის მუშების ტარიფია, სამაგიეროდ მუშაობენ, ყოველგვარ შრომის კანონების დარღვევით, გაცილებით მეტს ვიდრე ეს არის ნაგულისხმევი ნორმალურ სამუშაო დღეში. სასურველია კავშირი ასეთ მუშებისათვის თვალის ახხვევ კამპანია არტელების წინააღმდეგ ენერგიულად სასტიკ ღონისძიებას მიიღებდეს. შრომის დაცვის ინსპექტორსაც მართებს ამის შესახებ საჭირო ღონისძიების მიღება.

ვინმე.

—

მუშების სახლი

პეტრე პავლეს ქუჩაზე № 14 მდებარეობს მუშების სახლი. აქ ცხოვრობს უმთავრესად მეკურტნე მუშების ოჯახობა. ეს სახლი საცხოვრებლად ყოვლად გამოუსადეგარია. სახლს არა აქვს ფანჯრები და ჩარჩოები. სახურავიდან წვიმა ჩამოდის. სინოტივე და სისოვლე დიდია. სახლი უპატრონოა, ის არც ნაციონალიზაცია მოხდენილია და მას არც კერძო მეპატრონე ყავს. სასურველია, ქალაქის აღმასკომი ამ სახლს ყურადღებას მიაქცევდეს, შემდეგი დანგრევა დაქცევისაგან შეაჩერებდეს და პატარა რემონტს მაინც გაუკეთებდეს.

მუშა.

—

პროტექციონა

პროტექციას კიდევ დიდი გასავალი აქვს დარჩენილი. რაც უნდა დამნაშავე იყვეს ადამიანი, იგი ყოველთვის დაიძვრენს თავს, თუ იშოვა პროტექტორი. ხშირათ პროტექტორათ ევლინება დამნაშავეს და მასაც ექსპლოატატორს ხაზეინს მუშა და ან მუშათა ორგანიზაცია. ამ მხრივ საყურადღებოა რესტორან ხუტოროვის ისტორია. რესტორანის მეპატრონე პატარიძემ რესტორანი დახურა და მუშებს ანგარიში არ გაუსწორა. ცოტა ხნის შემდეგ რესტორანის ნებართვა სხვას მიყიდა 25 მილიონათ და მუშებს ანგარიში მაინც არ აძლია. მუშების საჩივრით ის დაპატიმრებულ იქნა. აქედან იწყება პროტექციები. ვინ არ ევლინება ამ „უმანკო კრავს" პროტექტორათ. თქვენ წარმოიდგინეთ სახალხო გამოკვების კავშირის წევრიც კი დაუდგა პროტექტორათ. შესძლეს ცა და ქვეყანა და ერთი თვის ტყვეობის შემდეგ მას მუშებისათვის ფული არ ქონდა გადახდილი, ისე გამოუშვეს. გამოუშვეს ყალბი ხელწერილით, ყალბი გირაოთი ალბად აქაც პროტექციამ ითამაშა თავისი როლი და ტყვილების მამხილებელი ორგანო თვით დარჩა მოტყვილებული. განთავისუფლებული პატარიძე თბილისიდან მიიმალა და პროტექციის წყალობით მუშები დაუკმაყოფილებელი დარჩენ.

პ. კ.

—

კაფე „ცენტრალი".

ამ უკანასკნელ ხანებში ტფილისში, ძალზე გამრავლდა კაფეები. კაფეებში საზოგადოთ შრომის პირობები ძალიან ცუდია. კაფეს მეპატრონეებს არ უყვართ შრომის დაცვის კანონები. კავშირისა და შრომის ინსპექტორის ხვეწნება მათ ნევრებს უშლის. ძუნწი არიან შრომის ხელფასის მიცემაშიც. ნორმალური სამუშაო დღე კი იშვიათ კაფეშია დაცული, კაფე „ცენტრალიც" არ ჩამორჩება სხვა კაფეებს შრომის კანონების დარღვევაში, მუშაობა სწარმოებს ორ წყებათ. მუშებს ხშირათ უხდებათ ერთ წყებაში 10 საათს მუშაობა. მათთვის არ არსებობს კვირა უქმე დღეებში დასვენება. ღამის წყებაში მომუშავეც 10 საათს მუშაობს. მუშები არ არიან ჩარიცხული დამზღვევ კასაში. ხაზეინს არავითარი დასაზღვევი ფული არსად არ შეაქვს. არ არის არც საანგარიშო წიგნაკები. შრომის ინსპექტორი რისთვის არ შემოიხედავს ასეთ კაფეებში და რისთვის არ მიუზღავს ღირსეულად ასეთ თავხედ ხაზეინებს. კავშირსაც მართებს მეტი სიფხიზლისა და მეტი ენერგიის გამოჩენა.

მზარეული.

მთავრობის მოქმედებანი და განკარგულებანი

დადგენილება № 27.

ს. ს. ს. რ. შრომის სახალხო კომისარიატისა.

კომუნისტურ ახალგაზრდათა კავშირის არსებობის 5 წლის შესრულების დღესასწაულის გამო, ს. ს. ს. რ. შრომის სახალხო კომისარიატმა დაადგინა:

1. კომუნისტურ ახალგაზრდათა კავშირის არსებობის 5 წლის შესრულების დღესასწაულის დღეს, ნოემბრის 20-ს, ყველა წარმოება-დაწესებულება ვალდებულია განთავისუფლოს მუშაობიდან დღის 1 საათზე ყველა მუშა-მოსამსახურე 20 ს წლამდე (ჩათვლით) ახალგაზრდა კავშირის მიერ მოწყობილ დღესასწაულში და დემონსტრაციაში მონაწილეობის მისაღებად.

2. სახელმწიფო და კერძო დაწესებულებანი (როგორც დიდი, ისე პატარა სახელოსნოები, რესტორანები, კაფეები და სხვ.) რომლებიც არ შეასრულებენ ამ დადგენილებას, პასუხისგებაში იქნებიან მიცემული.

შრომის სახალხო კომისარი ა. იაშვილი

საქმეთა მმართველი გ. ხარაზიშვილი

1922 წლის—ნოემბრის 16-ს ქ. თბილისი.

—

დადგენილება № 10.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. უმაღლეს სატარიფო საბჭოსი.

იმ წარმოება დაწესებულებებში გაწაკვეთის განსაზღვრისათვის, სადაც დადებულია კოლექტიური ხელშეკრულება, ნოემბრის თვის მეორე ნახევრისათვის განაკვეთის საფუძვლად ქალ. ტფილისში (პირველ სატარიფო ზოლში) დაწესებულია შემდეგი ბაზრის საშუალო ფასები.

№№ რიგზე	პროდუქტების დასახელება	რაოდენობა	ფასი [illegible]
1	პური.	1 გ.	10
2	კარტოფ.	1 „	3,5
3	ლობიო.	1 „	9
4	ბრინჯი.	1 „	18
5	კომბოსტო	1 „	3,5
6	ხორცი.	1 „	25
7	ზეთი.	1 „	50
8	ერბო.	1 „	80
9	შაქარი.	1 „	27
10	მარილი.	1 „	5
11	თევზი.	1 „	20
12	ჩაი.	1 | 4	40

შენიშვნა: პროვინციისათვის პროდუქტების ღირებულება წესდება თანახმად უმაღლეს სატარიფო საბჭოს დადგენილებისა № 8, ზემო მოყვანილ ფასებთან შეფარდებით და სათანადო საპროცენტო დაკლებით ყოველ ზოლისათვის.

უმაღლეს სატარიფო საბჭოს თავმჯდომარე ა. მიქაძე.

მდივანი გ. ხოკუჩავა.

განცხადებები

ორშაბათს 20 ნოემბერს სახალხო სახლის დარბაზში

შესდგება:

ქალაქ თბილისის მუშათა და წითელ-არმიელთა

საბჭოს პლენუმის სხდომა

კრებაზე დასწრება საბჭოს ყველა წევრებისათვის სავალდებულოა.

აღმასკომის მდივანი: თოკანაძე.

584—3—2

რუსთაველის თეატრი

დღეს, 18 ნოემბერს

ვიდრე ხვალ

დადგმა ა. ფალავასი.

კვირას 19 ნოემბერს

ალლუმი

დასაწყისი სრულ 8 საათზე.

(კრ. 578—4—4)

ხახელმ. აკადემ. თეატრი ოპერა.

კასსა ღიაა 11—3 ს. და საღამ. 6 წარმოდგენის დამთავრებამდე

დღეს, 18 ნოემბერს

მინიონი

კვირას, 19 ნოემბერს

აიდა

დასაწყისი სრულ 8 საათზე

მე-3 ზარის შემდეგ დარბაზში შესვლა აკრძალულია.

(კრ. 587—1—1)

პარტიული და საბჭოთა კალენდარი

პარტიული

— შაბათს, 18 ნოემბრის დღის 12 საათზე, ცკას შენობაში შესდგება სხდომა ცენტრალური კომიტეტის ორგ. კოლეგიისა. მოწვეულნი არიან შემდეგი ორგანიზაციათა წარმომადგენლები: [illegible]

(8—1)

— [illegible]

— კვირას, 19 ნოემბერს, დილის 8 საათზე [illegible]:

1 და 3 რაიონიდან—50 კაცი.

2 რაიონიდან—100 კაცი.

4 რაიონიდან—200 კაცი.

[illegible]

— საქართველოს კომპარტიის თბილისის კომიტეტის აგიტპროპი ამით აცხადებს, რომ მის მიერ დანიშნულია შემდეგი ლექციები:

1) კვირას 19 ნოემბერს საღამოს 6 საათზე [illegible]

2) ორშაბათს 20 ნოემბერს [illegible]

3) სამშაბათს 21 ნოემბერს [illegible]

თბილისის მაზრის აღმასრულებელი კომიტეტი ამით აუწყებს ამხანაგთ და თანამშრომლებს, რომ გარდაცვალებულ ამხანაგ

გრიშა კანდელაკის

გვამის გამოსვენება მოხდება დღეს 18 ნოემბერს საღამოს 4 საათზე მიხეილის საავადმყოფოდან რკინის გზის სადგურზე, საიდანაც გვამი გადატანილი იქნება სოფ. ნიკორწმინდაში.

№ 551—1—1. თბილისის მაზრის აღმასკომი.

სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს

ცენტრალური სატრანსპორტო განყოფილება თავის განცხადებებში ოპერაციების შესახებ, რომელსაც აწარმოებს მისი

კონტრსააგენტო

მოათავსა სხვათა შორის გაზეთ „პრავდა გრუზია“-ს №№ 462, 468 474, 480 და 485-ში ისეთი მუხლები, როგორიცაა 4, 5, 9, და 10, რომელიც აუწყებს მცხოვრებთა ფართე წრეებს შესახებ იმისა, რომ ის აწარმოებს მოლაპარაკებას რკინის გზათა სამმართველოსთან ტვირთის მიღებისა და გადაგზავნის შესახებ

ამზადებს ყოველგვარ საბუთებს აწოდებს 24 ს. განმავლობაში ვაგონს

და ჰყავს აგენტები ნავთლუღის საბარგო სადგურზე და ამიერკავკასიის რკინის გზათა სამმართველოსთან არსებულ ცენტრალურ სალიკვიდაციო საწყობში.

რკინის გზის სამმართველო აუცილებლად სთვლის განაცხადოს ყველას საყურადღებოდ, რომ ყველა 4, 5, და 9 მუხლში ნახსენებ ოპერაციებს, **რკინის გზა აწარმოებს დამოუკიდებლად ყოველგვარ შუამავალთა გარეშე,** რაც შეეხება 10 მუხლს, აქ ალბად ადგილი აქვს უბრალო გაუგებრობას,—არასოდეს და არსად რკინის გზა არ დაუშვებს უცხო პირებს თავის საწყობებში

(კრ. 586—3—1)

ცენტროტრამოტ ს. ს. მ. უ. ს.

ამით აცხადებს, რომ სერგეი ზურაბის ძე ცატუროვი დღეიდან აღარ ითვლება ცენტროტამოტის კომისიონერად და პირობა მასთან ამა წლის 2 ოქტომბერს დადებული ითვლება გაუქმებულად

(კრ. 590—1—1) ცტმო

ხვალ, 19 ნოემბერს,

დ ო ღ ი

შემოდგომის სეზონის დახურვა

დასაწყისი დღის 12 საათზე.

ტელეფონი № 121.

(კრ. 588—2—1)

თბილისის აღმასკომის გადასახადთა

ბიურო

ამით აცხადებს, 18 ნოემბერს ამა წლის დღისით 12 საათზე აღმასკომის შენობაში დანიშნულია

საჯარო ვაჭრობა

სასტუმრო „ნიკოლოზის ნომრები“ ნეკრასოვის ქ. № 3. კონდიციის გაგება შეიძლება გადასახადთა ბიუროს კანცელარიაში ოთახი № 50 ყოველ დღეს 9 საათიდან 2 საათამდე.

(კრ. 582—2—2) გადასახადთა ბიურო.

სადგურ ტფილისში

საქართველოს რკინის გზის არტელ

„მშრომელთა კომუნა“-ს

ჰყავს პირველი

„დ უ ხ ო ვ ო ი“

აკადემიური ორკესტრი სრული შემადგენლობით და ფართო რეპერტუარით, რომელიც შეუძლიათ მსურველებმა დაიქირავონ ხელმისაწვდომ ფასებში. „კომუნა“-ს წევრებს უფასოდ.

მისამართი: სადგური ტფილისი რკინის გზის არტელი „კომუნა“-ს ცენტრალური გამგეობა. (კრ. 549—2—1)

ელექტრონის, რენტგენის და სინათლის

სამკურნალო

სხვადასხვა ოთახებით

მიხეილ გედევანიშვილისა

თბილისი, ყორღანოვის ქუჩა № 20, ტელ. 7—91

304—25—1)

ქალ. თბილისის აღმასკომი აცხადებს საყურადღებოთ

ყველა იმ სახელმწიფო დაწესებულებათა და კერძო პირთა, რომელთაც უკავიათ რეგისტრაციაში გაუტარებელი სავაჭრო-სამრეწველო ხასიათის შენობები (დარაბა, საწყობი, სარდაფი, ფარდული და სხვა), რომ ისინივალდებულნი არიან ა/წ. 1-ლ დეკემბრამდე გამოცხადდენ აღმასკომის შენობაში, (ოთახი № 23,—სადარაბო სექცია) და გაატარონ რეგისტრაციაში მათ მიერ დაკავებული ზემოხსენებულ სავაჭრო სამრეწველო შენობები, წინააღმდეგ შემთხვევაში დამნაშავენი იქნებიან დასჯილნი ადმინისტრატიული წესით № 50 სავალდებულო დადგენილების დარღვევისათვის, შენობები კი ჩამოერთმევათ სხვა პირზე გადასაცემათ.

ქ. თბ. აღმასკომის თავმჯდომარე ლ. დუმბაძე
საფინანსო განყოფილების გამგის მოადგილე მ. ბახილია.

კრ. 581—2—2

კვირას, 19 ნოემბერს, დილის 11 საათზე,

განათლების მუშაკთა სახლში, (ბარონის ქ. ყოფ. 1 ლ. ალთა გიმნაზიის შენობა) შესდგება ს. ს. ს. რ. განათლების მუშაკთა პროფკავშირის

ბეჭდვითი საქმის მუშაკთა სექციის

წევრების საერთო კრება

დღის წესრიგი:

1) მოხსენება საორგანიზაციო ბიუროსი მისი მოღვაწეობის შესახებ.

2) მოხსენება საორგანიზაციო ბიუროსი სექციის მომავალ ამოცანების შესახებ.

3) სექციის დროებითი ბიუროს არჩევნები.

4) მიმდინარე საქმეები.

იმ შემთხვევაშიდაც, თუ დილის 11 საათისათვის არ შესდგება ქვორუმი, კრება 12 საათისათვის გაიხსნება დამსწრეთა რაოდენობის მიუხედავად.

საერთო კრებაზე მონაწილეობის მიღების უფლება არა აქვთ იმათ, რომლებიც არ არიან გატარებული რეგისტრაციაში.

(2—2)

ს. ს. ს. რ. მიწად-მოქმედების სახალხო

კომისარიატი

ამით აცხადებს, რომ მის მიერ 19 ნოემბერს დილის 10 საათზე სოფელ გურჯაანში მოწვეულია კახეთის მევენახეთა ყ რ ი ლ ო ბ ა შემდეგის წესით და პროგრამით:

1. ყრილობას შეადგენენ: 1) თითო წარმომადგენელი სოფლის აღმასკომებისა, 2) ორ-ორი წარმომადგენელი ყოველივე სოფლიდან, სადაც მისდევენ მევენახეობას, 3) თითო წარმომადგენელი სოფლის კოოპერატიულ დაწესებულებებიდან, 4) მმართველი ორგანოები არსებულ მევენახეთა კოოპერატიულ კავშირებისაგან, 5) თითო წარმომადგენელი სამაზრო აღმასკომისა, 6) თითო წარმომადგენელი სამაზრო საადგილ-მამულო განყოფილებისა, 7) თითო წარმომადგენელი სამაზრო კოოპერატივთა კავშირისა, 8) სხვადასხვა დაწესებულებათა წარმომადგენელნი, განსაკუთრებული მოწვევით და 9) სათათბირო ხმით ყველა დაინტერესებული მევენახე და სპეციალისტი.

2. ყველა წარმომადგენელს უნდა ჰქონდეს შესაფერი მანდატი გამომგზავნელ დაწესებულებიდან.

3. ყრილობას ხსნის მიწად-მოქმედების სახალხო კომისარიატის წარმომადგენელი და შემდეგ ყრილობა ირჩევს პრეზიდიუმს.

4. ყრილობის სამუშაო საგანს შეადგენს წერილობითი და სიტყვიერ მოხსენებათა განხილვა, თანახმად დამტკიცებული პროგრამისა და მათ შესახებ დადგენილებების გამოტანა.

პროგრამა ყრილობისა

1. მოხსენება კახეთის მევენახეობაში ფილოქსერის გავრცელებით შექმნილ მდგომარეობაზედ. მომხსენებელი ს. ჩოლოყაშვილი.
2. მოხსენებანი ადგილებიდან ვენახების მდგომარეობაზედ.
3. საჭირო ღონისძიებანი ვენახების აღდგენისათვის (ამერიკულ ვაზის სანერგების და დედა ვაზის გაშენება, საცდელ საჩვენებელი ვენახების მოწყობა, ნიადაგის გამოკვლევა და მათი აღნიშვნა რუქაზედ, პრაქტიკულ სკოლების და კურსების მოწყობა და ფართე აგრონომიული დახმარება და სხვა). მომხსენებელი საორგანიზაციო ბიურო.
4. ვენახების აღდგენისათვის საჭირო ორგანიზაციის შექმნა, მისი სტრუქტურა და საშუალებანი. მომხსენებელი საორგანიზაციო ბიურო.
5. მიმდინარე საკითხები.

ყრილობის მომწყობი ბიურო მოთავსებულია მიწად მოქმედების სახალხო კომისარიატის მევენახეობისა და მეღვინეობის ქვე განყოფილებაში.

თავმჯდომარე ბიუროსი **ი. ანდრონიკაშვილი.**
მდივანი **გ. ბიბილაშვილი.**

კრ. 548—3—3

---

21 ნოემბრიდან იწყებს გამოსვლას

საქართველოს პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოს ახალი ქართული ყოველდღიური გაზეთი

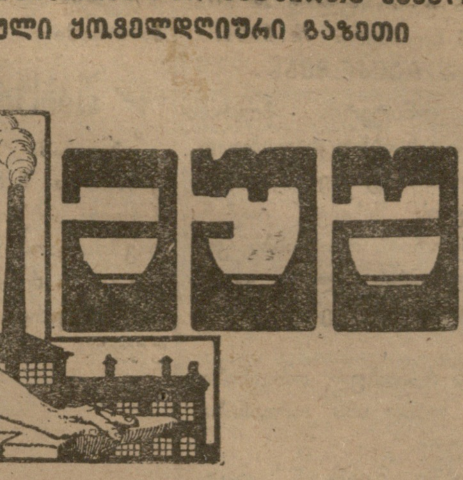

მუშა

გაზეთი „მუშა“ ისახავს მიზნათ

უბრალო გასაგები ენით გააცნოს ჩვენი ქარხნებისა და ფაბრიკების მუშებს დღევანდელი ცხოვრების ვითარება

გაუშუქოს მას სწორი გზა, გააცნოს მას მტერი და მოყვარე.

თვით მუშებისავე შემწეობით ყოველ მხრივ გაარკვიოს მუშათა ცხოვრება, ყური დაუგდოს მის გასაჭირს და გამოსძებნოს მის სატკივარის გამოსამრთელებელი საშუალება.

არც ერთი ქარხანა და ფაბრიკა, არც ერთი სახელოსნო, სადაც მუშის მარჯვენა ტრიალებს და ქმნის სახალხო მეურნეობისათვის საჭირო და სასარგებლო ნაშრომს არ დარჩება გაზეთ „მუშის“ ყურადღების გარეშე.

ამხანაგებო მუშებო!

გაზეთი „მუშა“ თქვენი გაზეთია, თვითეული თქვენთაგანი უნდა გახდეს ამ გაზეთის თანამშრომელი და გამავრცელებელი.

გვწერეთ თქვენი ყოფა ცხოვრების შესახებ.

დაურიდებლათ გაამათრახეთ ვინც ხელს გიშლის საერთო მუშაობაში, ვინც მტრულად და ორგულად ეკიდება საქმეს.

ამ რაინდებს დღის სინათლეზე გამოსვლა ღვთის რისხვასავით ეშინიათ, გაზეთის ფურცლებზედ მათი გამომზეურება ხელს შეუშლის მათ ბოროტ განზრახვას, ფრთას მოსტეხს მათ დამღუპველ საქმიანობას.

გაავრცელეთ ამხანაგებო ეს გაზეთი

ხელის მოწერა წინასწარვე შეიძლება შემდეგი მისამართით:

რუსთაველის პროსპ. № 24.

საგაზეთო ტრესტის კანტორაში.

გაზეთი ღირს: ერთი თვით თბილისში შინ მიტანით და პროვინციაში ფოსტით გაგზავნით **75 ათასი მანეთი.**

ცალკე ნომერი ყველგან **5 ათასი მანეთი.**

პასუხისმგებელი რედაქტორი: **პავლე მ. საყვარელიძე.**

(კრ. 546 6—6)

ს ა კ ო ნ ს უ ლ ტ ა ც ი ო

სამკურნალო კაბინეთი ბავშვთა ექიმების:

მედიცინის დოქტორის

ვ. ვ. შენგელიძის და ექიმი ქალის გ. დ. ხანცინის

ბავშვების მიღება ყოველ დღე (გარდა კვირისა) 1—3 საათამდე დღ. ძუძუმწოვარ ბავშვების კონსულტაცია ოთხშაბათობით და შაბათობით დღის 1—3 საათამდე. ყოველგვარი გამოკვლევანი კრუზენშტეინის ქ. № 1, გოლოვინსკის კუთხე. ტელეფ. № 18—14. (517—25—6)

აჭარისტანის მიწადმოქმედების სახალხო კომისარიატი

ამით აცხადებს, რომ იცემა

იჯარით ხუთი წლის ვადით

1 იანვრიდან 1923 წლისა შემდეგი საბჭოთა მამულები:

1) საბჭოთა მამული № 1 (ყოფ. რედოკსი)

2) „ „ № 3 პლატფორმა „თამარა“-სთან.

3) „ „ № 4 ბუკნარში ყოფ. მამული პენკოვის მემკვიდრეებისა.

თხოვნების მიღება სწარმოებს აჭარისტანის მიწადმოქმედების სახალხო კომისარიატში (დუნდუკოვ კორსაკოვის ქ. № 22) სადაც შეიძლება გაცნობა იჯარით გაცემის პირობებზე.

თხოვნების შემოტანის უკანასკნელ ვადათ დანიშნულია 20 ნოემბერი 1922 წ.

მიწადმოქმედების სახკომისარიატი. (2—2—547)

დაიკარგა უმუშევართა ბილეთი № 1194, გთხოვთ გაუქმებულათ ჩაითვალოს **გრ. დონაძე** (№ 5471—1)

დაიკარგა მასწავლებლობის მოწმობები, გთხოვთ გაუქმებულათ ჩაითვალოს **ნინო ქობულაშვილი.** (№ 548—2—1).

დაიკარგა ყვადო პასპორტი ბაბალე ხუბულაშვილის სახელობისა გთხოვთ ჩაითვალოს გაუქმებულად. (№ 550—1—1)

დაიკარგა სარეგისტრაციო ბარათი მიღებული შორაპნის მაზრის სამხედრო კომისარიატიდან. გთხოვთ ჩასთვალოთ გაუქმებულათ. **შალვა ყარამანის ძე გაჩეჩილაძე.** (№ 545—1—1)

დაიკარგა პასპორტი გთხოვთ ჩაითვალოს გაუქმებულათ. სოფიო არერჯაკოვი. (540—2—2)

საქართველოს სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს პოლიგრაფიულ განყოფილების მე-2 სტამბა კრუზენშტეინის ქ. № 4